

Брюксел, 16 юли 2025 г.
(OR. en)

11690/25

CADREFIN 90
RESPR 21
POLGEN 81
FIN 877

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 16 юли 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2025) 570 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ
ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА
РЕГИОНИТЕ
Динамичен бюджет на ЕС за приоритетите на бъдещето —
Многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 570 final.

Приложение: COM(2025) 570 final

Брюксел, 16.7.2025 г.
COM(2025) 570 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И
СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**Динамичен бюджет на ЕС за приоритетите на бъдещето — Многогодишната
финансова рамка за периода 2028—2034 г.**

{SWD(2025) 570 final} - {SWD(2025) 571 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. ще бъде много повече от финансов план. Тя ще бъде стратегическо изявление за колективната политическа амбиция на Съюза да изпълни своите приоритети и да действа със сила и единство на световната сцена през следващото десетилетие. Бюджетът на ЕС е движещата сила на Съюза, която за пореден път показва трансформиращото си въздействие като двигател на инвестициите и растежа и като мощен израз на европейската солидарност. Само през последните пет години бюджетът на ЕС спомогна за спасяването на човешки живот и поминък по време на пандемията, позволи на Съюза да преодолее енергийните кризи и кризите на веригите на доставки и бе в основата на непоколебимата подкрепа на Съюза за Украйна.

Време е да изградим по-независима Европа, тъй като Съюзът не може да разчита единствено на други, за да гарантира дългосрочната си сигурност и просперитет. Агресивната война на Русия на границите на Съюза, широката геополитическа нестабилност и смущенията в световните търговски отношения бяха драматичен предупредителен сигнал за Европа. Те ни принудиха да направим повторна оценка на стратегическите си приоритети и да предприемем спешни действия за намаляване на зависимостта и за справяне с уязвимостта към множество заплахи за нашата сигурност и начин на живот. Това наложи нов акцент върху конкурентоспособността, сигурността, отбраната, миграцията, продоволствената сигурност, стратегическата автономност и подготовката ни за бъдещо разширяване на Съюза. Така се задълбочи нашият ангажимент към принципите и ценностите, които обединяват Европа и превръщат Съюза във фар на стабилност и напредък в свят на неустойчивост.

Да вземем в ръце общото си бъдеще означава да осигурим на Съюза амбициозен бюджет по размер и структура. За да се създадат възможности за сегашните и бъдещите поколения европейци и да се помогне на нуждаещите се. За да защитаваме нашите стратегически интереси и ценности. За да се надгражда върху потенциала на единния пазар и да се използват новите технологии за стимулиране на растежа и иновациите. За да постигнем целите си в областта на климата и да подкрепим предприятията, особено малките предприятия, и гражданите в прехода към икономика с нулеви емисии. За да се защити околната среда, да се опазят природните ресурси, да се насърчи кръговостта и да се укрепят конкурентоспособността и устойчивостта на Европа, включително устойчивостта на водните ресурси. За да се гарантира колективната ни сигурност, да се възстанови конкурентното предимство на Европа, да се укрепят икономическото, социалното и териториалното сближаване и да се управляват последиците от демографските тенденции. За да се укрепят външните граници на ЕС, да се управлява миграцията и да се гарантира доброто функциониране на Шенгенското пространство. За да използваме историческата възможност на разширяването за по-нататъшно укрепване на Съюза. И за да изградим стратегически глобални партньорства, които превръщат Съюза в силен и надежден участник на световната сцена, стриктно спазващ принципите на основаната на правила международна търговия.

Сега Европа трябва да действа по различен начин и това се отнася и до бюджета на ЕС. Във време на повишена геополитическа и икономическа несигурност към Съюзът са отправени огромни очаквания да намери отговори на редица предизвикателства на поколението ни. От ЕС никога не се е искало повече и бюджетът му трябва да е съизмерим с растящите отговорности на Съюза. Но ресурсите са

ограничени. Националните бюджети са подложени на натиск и не могат да отговорят сами на трансграничните предизвикателства. Съвместно заетите средства в подкрепа на NextGenerationEU ще трябва да бъдат погасени през следващите години. Това означава, че трябва да използваме пълноценно всяко евро в бюджета на ЕС, за да инвестираме в области, в които добавената стойност от ЕС е най-голяма, и за да привлечем частни и публични инвестиции.

Съюзът се нуждае от по-амбициозен бюджет, който е по-опростен, по-гъвкав и по-стратегически. И най-вече, бюджетът на ЕС трябва да осигури резултати. Това е преобладаващото послание от широките обществени консултации на Комисията относно бъдещата многогодишна финансова рамка¹, препоръките на специален европейски граждански панел² и обширните информационни дейности на европейско, национално, регионално и местно равнище. Сега е време тези поуки да се приложат на практика и Съюзът да разполага с модерен бюджет за един бързо променящ се свят.

Опитът показва, че гъвкавостта е от решаващо значение. Многогодишната финансова рамка осигурява стабилност и предвидимост, с които бюджетът на ЕС става мощна движеща сила на дългосрочните инвестиции. В един несигурен и нестабилен свят обаче бюджетът на ЕС трябва също да разполага с много по-силен структурен капацитет, за да се адаптира към неочакваното. Бюджетният отговор на кризи и променящи се нужди твърде често е бил *ad hoc* и импровизиран. Това не е стабилна основа за дългосрочна политика. Ето защо Комисията предлага по-лесно приспособим бюджет, по-добре подготвен както за известното, така и за неизвестното. Ролята на Европейския парламент и на Съвета в управлението на бюджета ще гарантира политически надзор, прозрачност и демократична отчетност на високо равнище по всяко време.

Комисията полага безпрецедентни усилия, за да направи Европа по-опростена, като това трябва да включва бюджета на ЕС. Обществените консултации потвърдиха, че финансовите програми на ЕС са станали твърде фрагментирани, като са налице припокривания, пропуски и различаващи се правила. Това предизвиква объркване и намалява достъпността, гъвкавостта и въздействието. Комисията предлага да се рационализират и хармонизират финансовите програми на ЕС, като много се улесни идентифицирането на възможностите за финансиране, разгърнат се синергии и се създаде опростен, прозрачен и съгласуван бюджет в услуга на всички европейци.

Следващият дългосрочен бюджет на ЕС е възможност да се потвърди отново ангажиментът на Европа към общите ни цели и ценности. Предложенията на Комисията имат за цел да се гарантира, че инвестициите на ЕС се ръководят от нашите политически приоритети, като по този начин се постигат по-добри резултати, отколкото при самостоятелни действия на държавите членки. Те се основават на зачитането на принципите на върховенството на закона и отразяват дълбокия ангажимент да се гарантира, че средствата на ЕС се изразходват добре при спазване на най-високите стандарти за добро финансово управление.

¹ [Следващият дългосрочен бюджет \(МФР\) на ЕС — осъществяване на финансиране от ЕС с държавите членки и регионите](#)

² [Европейски граждански панел за новия европейски бюджет — Европейска комисия](#)

Комисията предлага амбициозен бюджет от 1,98 трилиона евро за периода 2028—2034 г., който се равнява на 1,26 % от БНД на ЕС. Съюзът може да изпълни амбициите си само ако разполага с подходящ за това бюджет. Този бюджет ще позволи на Съюза да използва създадения от NextGenerationEU импулс и да реализира задачите и отговорностите, които са му възложени.

Модернизирането на финансирането на бюджета на ЕС е съществена част от този пакет и ще позволи поддържането на непроменени национални вноски въпреки увеличаването на размера на бюджета. Амбициозният бюджет, насочен към европейските приоритети, следва да се основава на по-модерна и европейска система на приходи. За тази цел Комисията предлага засилен пакет за новите собствени ресурси, който включва корекции на предложението от 2023 г. относно новите собствени ресурси и допълнителни кандидати за такива ресурси. Генерираните по този начин приходи ще позволят на бюджета на ЕС да съответства на амбициите, като същевременно се изпълняват задълженията на Съюза за погасяване на заемите по NextGenerationEU.

Многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. е уникална възможност да приспособим нашия дългосрочен бюджет към свят на постоянни промени. Бюджетът на ЕС и общите политики, подкрепени чрез него, са част от структурата на нашия Съюз. Основните принципи и цели, формирали бюджета на ЕС от самото му създаване, няма да се променят. Предизвикателствата, пред които е изправен Съюзът, обаче са такива, че не можем да стоим пасивни. Като направим бюджета на ЕС и неговите програми по-опростени, по-гъвкави и стратегически съобразени с приоритетите на днешния и утрешния ден, ще дадем на Съюза нужния му съвременен бюджет, за да защити европейските граждани, да помогне на европейските предприятия да процъфтяват и да укрепи социалния модел на Европа. И да насърчава гражданите, изследователите и предприятията от ЕС и извън него да избират Европа.

Накратко, да изгради независима Европа, способна да оформя собствената си съдба.

2. БЮДЖЕТЪТ НА ЕС: ПРИОРИТЕТИТЕ НА ЕС В ДЕЙСТВИЕ

Новият бюджет на ЕС ще бъде **бюджет, основан на политиката.** Следващото поколение финансови програми на ЕС трябва да образуват едно съгласувано цяло, като функционират заедно, за да се изведе европейското сътрудничество на по-високо равнище в приоритетни области като конкурентоспособност, сигурност, декарбонизация, устойчивост и икономическо, социално и териториално сближаване. Програмите на преработения бюджет на ЕС са разработени така, че да се допълват взаимно, като позволяват комбинирането на ресурси в подкрепа на европейските приоритети както в рамките на Съюза, така и в световен мащаб.

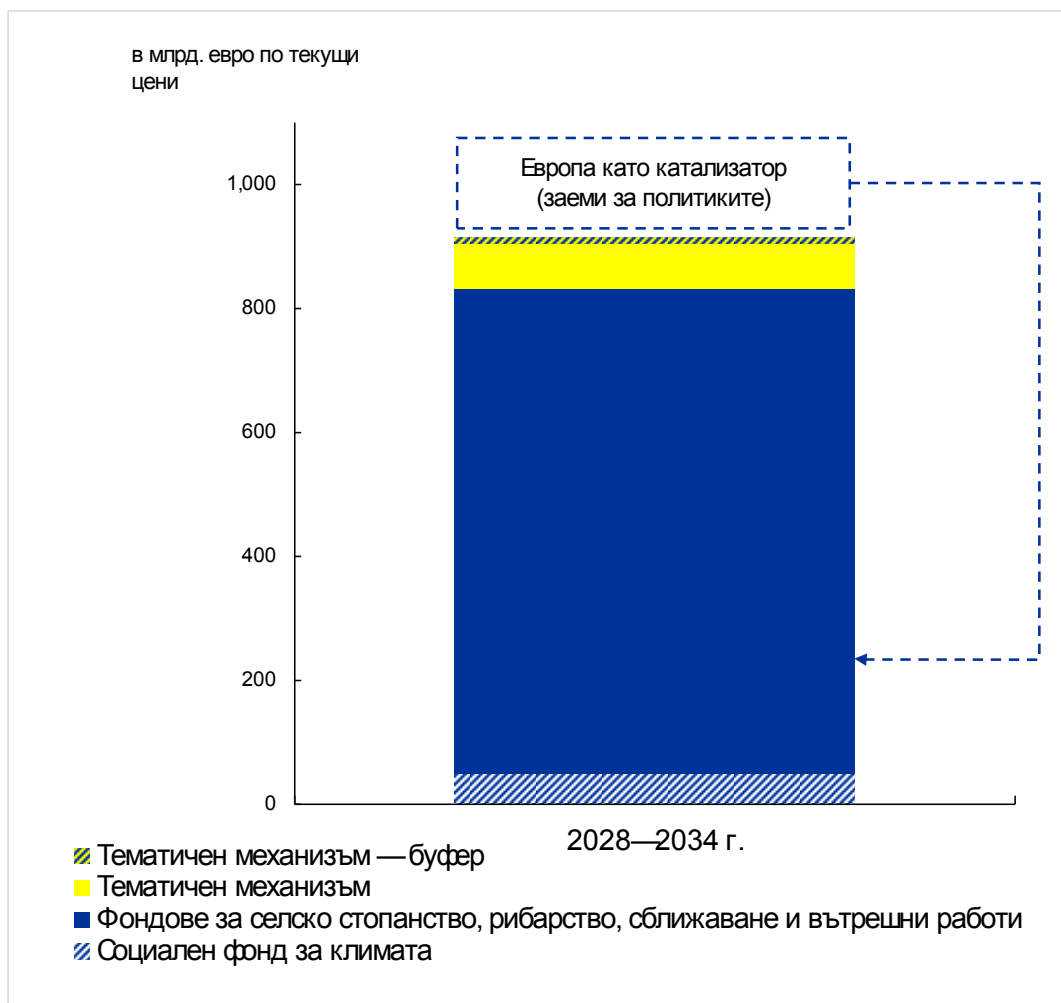
I. Стимулиране на просперитета, устойчивостта и сигурността — съобразени с нуждите инвестиции и реформи чрез национални и регионални планове за партньорство

В националните и регионалните планове за партньорство ще се съчетават средствата на ЕС, изпълнявани от държавите членки и регионите, в съгласуван и съобразен с конкретните нужди процес на планиране, изцяло съответстващ на общите приоритети на Съюза. Чрез плановете ще се увеличи максимално въздействието на всяко евро, ще се осигури по-голяма гъвкавост за адаптиране към регионалните и местните нужди и ще се опростят правилата за държавите членки и регионите.

Новите национални и регионални планове за партньорство за инвестиции и реформи ще се основават на забележителните резултати от общите политики на Европа и ще увеличат силата и въздействието им. Партньорствата ще увеличат полезните взаимодействия между текущите политики в подкрепа на европейските приоритети, като укрепват икономическото, социалното и териториалното сближаване. Те също така ще засилят действията на ЕС за премахване на пречките пред вътрешния пазар. С пакет от 865 милиарда евро (включително 50 милиарда евро от Социалния фонд за климата) плановете ще осигурят непрекъсната подкрепа за общите политики на Европа с модернизирани подход.

Пакетът за националните и регионалните планове за партньорство за периода 2028—2034 г.

Плановете за партньорство ще се основават на европейските приоритети, но ще бъдат съобразени със специфичните нужди на държавите членки и регионите. Плановете ще отговорят на основните набелязани приоритети и предизвикателства, включително чрез европейския семестър. Те ще бъдат разработени в партньорство с националните и регионалните органи, които също ще поемат отговорността за тях. Новата система за изпълнение ще бъде съобразена с многообразието на държавите членки, като им предлага гъвкавост при разработването на национални, секторни и когато е уместно, регионални и териториални глави, както при действащите правила, в зависимост от конституционните структури и традиции на всяка държава членка. Плановете ще предоставят целенасочена подкрепа чрез политиките на ЕС за спешни нужди, като например предизвикателствата, пред които са изправени най-засегнатите от агресивната война на Русия срещу Украйна региони по източните граници. Като цяло, партньорствата ще бъдат по-малко стриктни за това *как* да се постигнат общите цели, но по-взискателни по отношение на това *какво* да се постигне, като се гарантира пълно зачитане на принципа на субсидиарност.

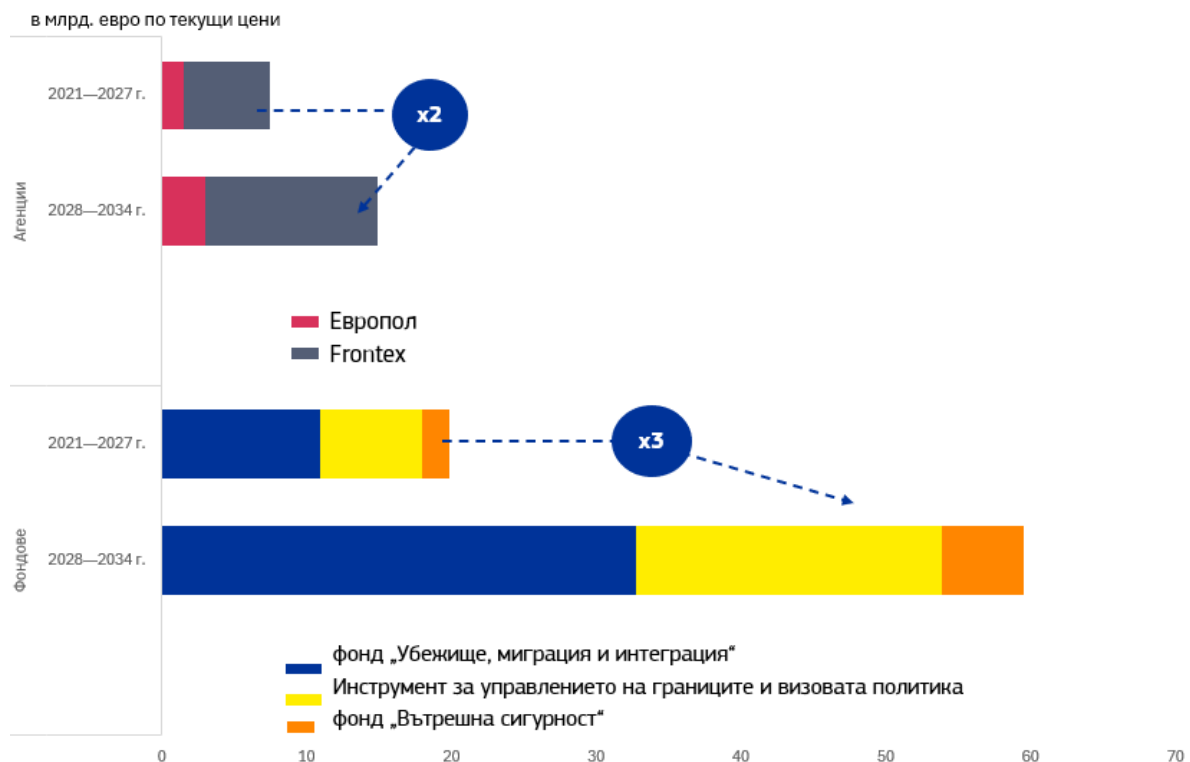
Националните и регионалните планове за партньорство ще обединят 14 съществуващи понастоящем фонда и ще осигурят съгласуваност и съвместно програмиране между тях, като същевременно се зачитат особеностите им. По този начин ще се опростят сложните процеси на програмиране, ще се съкратят продължителните процедури за валидиране и ще се създадат нови възможности за синергии.

- **Селското стопанство и селските райони продължават да бъдат приоритет, като укрепват стратегическата автономност, продоволствената сигурност и устойчивостта на ЕС.** Партньорствата предоставят възможност общата селскостопанска политика да се развие към по-опростена, по-целенасочена рамка на политиката с по-голямо въздействие, за да се намери точното равновесие между стимулите, инвестициите и правилата. Земеделските стопани ще продължат да се радват на предвидимост и стабилност по отношение на подпомагането на доходите от бюджета на ЕС, като същевременно ще се възползват от допълнителни възможности за инвестиции и съвместни действия за селските райони. Държавите членки ще могат да постигнат полезни взаимодействия, за да се справят по-добре с предизвикателствата, пред които са изправени земеделските стопани и селските общности, като създават възможности за младите земеделски стопани и насърчават обновяването на поколенията, осигурявайки при това продоволствена сигурност в дългосрочен план. ЕС ще засили популяризирането на селскостопанските си продукти, за да създаде нови пазарни възможности. Изправен пред нарастващата несигурност на селскостопанските пазари, ЕС ще защитава земеделските стопани и ще стабилизира пазарите във времена на пазарни сътресения чрез единната мрежа за безопасност.
- **Политиката на сближаване ще бъде подсилена и модернизирана, като в основата ѝ стоят регионите,** и ще продължи да отстоява основните си принципи на партньорство, многостепенно управление и действия, ориентирани към местните условия. Тя ще функционира във взаимодействие с другите политики, ще оказва по-голямо въздействие поради целенасочените инвестиции и реформи, като същевременно ще продължи да насърчава по-сплотена Европа, като гарантира, че всички европейци, независимо от това къде живеят, имат достъп до икономически възможности и по-високо качество на живот. Тя ще помогне на по-слабо развитите региони да наваксат изоставането си и ще подкрепи регионите в справедлив преход, за да се гарантира, че никой няма да бъде изоставен. С нея ще се обърне специално внимание на най-отдалечените региони, като се вземат предвид техните специални предизвикателства и потенциал.
- **Силата на Европа е когато гражданите ѝ са овластени и затова подкрепата за хората и социалният модел на Европа ще бъдат в основата на плановете.** За националните и регионалните плановете за партньорство ще се прилага социална цел от 14 %, за да се насочат значителни инвестиции към прилагането на Европейския стълб на социалните права, като се подкрепят качествената заетост, уменията, социалното приобщаване и жилищното настаняване във всички държави членки, региони и сектори.
- **Партньорствата ще гарантират, че подкрепата на ЕС за предизвикателствата в областта на миграцията, управлението на границите и сигурността е съобразена с нуждите на всяка държава членка и нейните региони.** Връзката между реформите и инвестициите ще предостави на държавите членки по-силни стимули за прилагане на Пакта за миграцията и убежището и стратегията за вътрешна сигурност на ЕС. Механизмът на ЕС ще гарантира гъвкав, общ отговор на ЕС на неотложните нужди и новите предизвикателства.
- **Рибарството ще продължи да бъде движещата сила на нашите крайбрежни общности и икономики.** Партньорствата ще изградят по-тясна връзка между политиката

на ЕС в областта на рибарството и политиката за океана, сближаването и общата селскостопанска политика, за да се осигури по-силна подкрепа за рибарите, като същевременно се подпомогне стимулирането на икономически дейности като аквакултурите, туризма и корабоплаването, създават се работни места и се подобрява поминъкът в крайбрежните региони.

Националните и регионалните планове за партньорство, заедно с други програми на ЕС, ще помогнат на Съюза да продължи ангажимента си за декарбонизация на Европа до 2050 г. Инвестициите и реформите, подкрепени от плана, ще стимулират иновациите, ще повишат устойчивостта спрямо последиците от изменението на климата, ще подобрят свързаността и ще помогнат на Европа да стане по-независима от енергийна гледна точка. Те ще подкрепят предприятията и гражданите във всички краища на Съюза да посрещнат предизвикателствата и да се възползват от възможностите на прехода към чиста икономика, като гарантират, че никой няма да бъде изоставен.

Финансиране за миграцията и управлението на границите в бюджета за периода 2028—2034 г.

Резултатната реализация и съчетаването на взаимно подсилващи се инвестиции и реформи ще окажат по-голямо въздействие и ще доведат до по-добра разходна ефективност. Плащанията ще зависят от изпълнението на ключовите етапи и целите на инвестициите и реформите, свързани с договорените приоритети. Очаква се това да доведе до по-бързо и по-ефикасно финансиране и резултати. Това ще постави ударението там, където трябва да бъде: върху резултатите от разходването на средства от ЕС. Стабилните механизми за одит и контрол ще гарантират, че планове за партньорство се изпълняват в съответствие с най-високите стандарти за добро финансово управление.

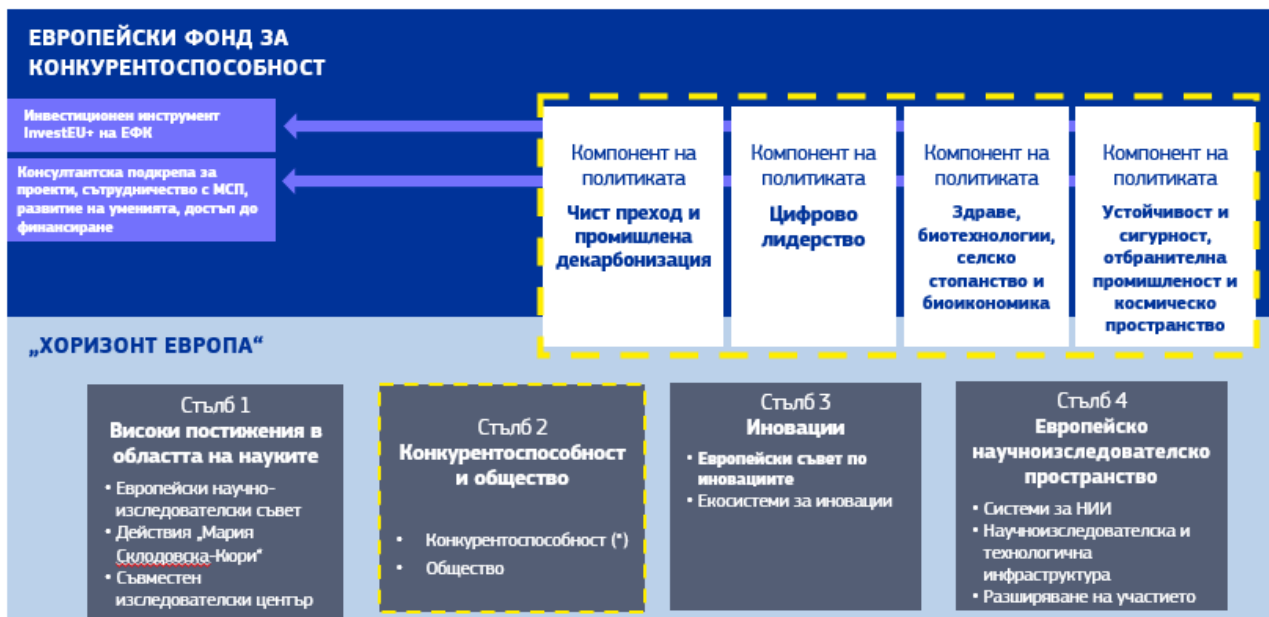
Принципите на върховенство на закона и Хартата на основните права са безспорни. Регламентът относно обвързаността с условия³ ще продължи да се прилага за целия бюджет на ЕС (вж. раздел 5). Националните и регионалните планове за партньорство ще засилят връзката между препоръките в доклада относно върховенството на закона и финансовата подкрепа. В случай че бъдат изгубени средства за дадена държава членка поради продължаващи нарушения на върховенството на закона или на Хартата на основните права, те ще бъдат на разположение за използване в програми при пряко или непряко управление, по-специално такива, които допринасят за подкрепа на европейската демокрация, гражданско общество, ценностите на Съюза или борбата с корупцията.

Механизъм на ЕС ще подпомага изпълнението на национално и регионално равнище. С механизма ще се подкрепят действия, които могат да бъдат осъществени по-ефективно на равнището на Съюза, като той ще допълва проектите, изпълнявани от държавите членки и регионите. Това включва прилагане на изключителната компетентност на Съюза в области като опазването на морските биологични ресурси по общата политика в областта на рибарството, подкрепа на политиката за океана, насърчаване на социалните действия и инвестициите в социална инфраструктура и социална икономика на равнището на ЕС, включително чрез използване на гаранционни инструменти, и насърчаване на междурегионалното сътрудничество или сътрудничеството между градовете. Механизмът ще спомогне за реагиране при природни и причинени от човека бедствия, като изгражда полезни взаимодействия с други обхванати от партньорствата области на политиката, като например селското стопанство. Неразпределен резерв ще даде възможност за допълнителна реакция при неочаквани събития и бедствия в държавите членки, ако други възможности за гъвкавост в рамките на националните и регионалните средства не са достатъчни.

Освен това ЕС ще продължи да оказва силна подкрепа на **общността на кипърските турци** чрез специален инструмент.

II. Повишаване на европейската конкурентоспособност: Европейският фонд за конкурентоспособност и „Хоризонт Европа“

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза.

(*) Съвместна научноизследователска и иновационна дейност, съответстваща на дейностите на Фонда за конкурентоспособност

Новият Европейски фонд за конкурентоспособност в синергия с „Хоризонт Европа“ ще предоставя непрекъсната подкрепа на европейските новатори — от научните изследвания до внедряването, от идеите до стартиращите и разрастващите се предприятия. Той ще позволи изпълнението на компаса за конкурентоспособността и ще помогне на Съюза да изгради конкурентно предимство в стратегически сектори, включително чрез улесняване на многонационални и трансгранични проекти с висока европейска добавена стойност. По този начин той ще стимулира просперитета и създаването на висококачествени работни места.

Следващият дългосрочен бюджет на ЕС трябва да донесе радикална промяна в европейската подкрепа за конкурентоспособността. Европа е люлката на иновациите, научния прогрес и предприемачеството с промишлена база от световна класа. Конкурентоспособността и икономическата сигурност на Европа обаче са възпрепятствани от бариери пред единния пазар, разпокъсани капиталови пазари, недостатъчна цифровизация, нелоялна международна конкуренция, високи цени на енергията, недостиг на умения и работна ръка, недостатъчно превръщане на научните изследвания в пазарни резултати и пречки пред съчетаването на проектите с финансиране.

Европа трябва да направи много повече, за да създаде условия за процъфтяването и разрастването на най-добрите си проекти и дружества, както се подчертава в докладите на Марио Драги⁴ и Енрико Лета⁵ и в компаса за конкурентоспособност⁶. Както е посочено в Пакта за чиста промишленост, от съществено значение ще бъде да се съчетаят декарбонизацията и икономическият растеж чрез достъпни цени на

⁴ Draghi, M. (2024) [A competitiveness strategy for Europe \(„Стратегия за конкурентоспособност за Европа“\)](#).

⁵ Letta, E. (2024 г.) [More than a market](#) („Много повече от пазар“).

⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, COM(2025) 30 final.

енергията, подкрепа за произведени в ЕС чисти продукти (чрез акта за механизъм за ускоряване на промишлената декарбонизация), висококачествени работни места и засилено финансиране, включително чрез банката за промишлена декарбонизация. Укрепването на икономическата сигурност на Европа също трябва да бъде основна цел — като се гарантира, че ключовите сектори остават устойчиви и конкурентоспособни в условията на геополитически и технологични промени. ЕС трябва също така да даде приоритет на инвестициите в авангардни технологии, които са от ключово значение за бъдещето, като космическите технологии, изкуствения интелект и квантовите технологии. За да остане конкурентоспособна, автономна и сигурна, Европа трябва да изгради сигурна цифрова инфраструктура на световно равнище, като например мрежи с много голям капацитет и гигафабрики за ИИ.

Европейският фонд за конкурентоспособност с общ пакет от 409 милиарда евро, включително „Хоризонт Европа“, ще осигури безпрецедентно увеличение на бюджетната подкрепа от ЕС за научни изследвания, иновации, развитие и внедряване.⁷

Новият Европейски фонд за конкурентоспособност ще обедини инвестиционния капацитет на равнище ЕС, за да се ускорят разрастването, производството и разгръщането на стратегически технологии в Европа. Той ще се превърне в ключов инструмент за повишаване на конкурентоспособността на европейските дружества и за укрепване на промишлената база на ЕС, включително чрез подкрепа за технологии, продукти и услуги, произведени в Европа. Като замени текущата смесица от припокриващи се програми, фондът, функциониращ съгласно единна нормативна уредба, значително ще опрости и ускори финансирането от ЕС, включително за малките предприятия. Това ще позволи на ЕС да инвестира там, където инвестициите имат значение и оказват въздействие. Фондът ще включва опростени и ускорени процедури за подбор, оценка и възлагане и ще осигури опростени изисквания за докладване за получателите на финансиране от ЕС, като по този начин ще бъде предоставено финансиране по-бързо за организаторите на проекти.

В съответствие с препоръката в доклада на Драги Европейският фонд за конкурентоспособност ще се съсредоточи върху обществените блага на ЕС. Фондът ще подкрепя области, които са от решаващо значение за конкурентоспособността на ЕС: чистия преход и декарбонизацията; цифровото лидерство; устойчивостта и сигурността, отбранителна промишленост и космическо пространство; и здравеопазването, биотехнологиите, селското стопанство и биоикономиката. Той ще предлага и консултантски услуги за организаторите на проекти.

Публичните инвестиции на европейско равнище играят жизненоважна роля като катализатор за частните инвестиции. Европейският фонд за конкурентоспособност ще предложи всеобхватен набор от инструменти за финансиране с цел привличане на частни инвестиции. Това ще позволи на всеки избран проект да получи достъп до най-подходящата форма на подкрепа — безвъзмездни средства или заеми, обществени поръчки или финансови инструменти, включително капиталови инвестиции. От решаващо значение е, че доказаният капацитет на InvestEU ще привлече публични и частни инвестиции към приоритетни сектори на ЕС, като действа в тясно

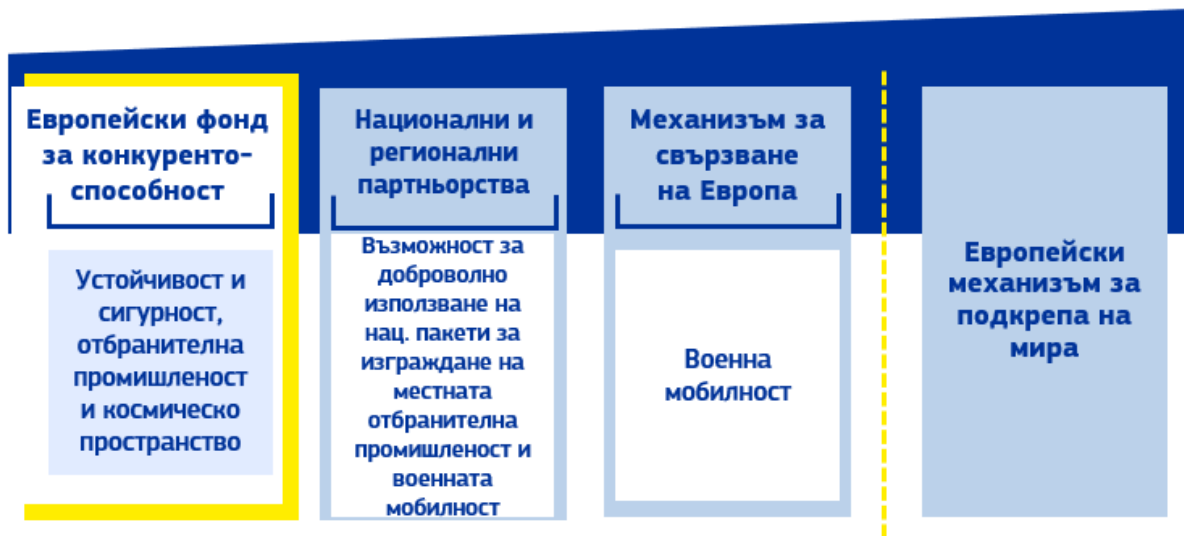
⁷ С добавянето на предоставената от фонда за иновации подкрепа Европейският фонд за конкурентоспособност и „Хоризонт Европа“ заедно възлизат на 450,8 милиарда евро.

сътрудничество със своите партньори по изпълнението — Европейската инвестиционна банка и други национални насърчителни банки. Фондът ще подкрепя и публично-частни партньорства, включително важни проекти от общоевропейски интерес.

Световно известната програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ ще продължи да инвестира в новаторски фундаментални и съвместни научни изследвания, както и в революционни иновации в стратегически области. Тя ще функционира като самостоятелна програма, тясно свързана с Европейския фонд за конкурентоспособност, чрез интегрирани работни програми за съвместни научни изследвания и общ правилник. Новата програма „Хоризонт Европа“ ще бъде опростена и подсилена, което ще направи разходите на ЕС по-бързи и по-стратегически чрез по-ясни правила и по-прозрачни процедури за кандидатите и заинтересованите страни. Чрез утвърдения ѝ подход, основан на високи постижения, с програмата се ще се подкрепят междусекторните фундаментални научноизследователски действия и ще се подготвят бъдещите двигатели на растежа и технологичното лидерство. Програмата „Хоризонт Европа“ ще бъде изградена около четири стълба: високи постижения в научната област, конкурентоспособност и общество, иновации и европейско научноизследователско пространство. Разширеният Европейски научноизследователски съвет ще насърчава фундаменталната наука, а Европейският съвет по иновациите ще бъде подсилен в подкрепата си за стартиращите предприятия. Програмата на Евратом за научни изследвания и обучение ще финансира ядрени изследвания и обучение и ще допринесе за проекта за международен експериментален термоядрен реактор (ITER).

III. Изграждане на Европейски съюз за отбрана

С новия дългосрочен бюджет на ЕС Европейският съюз за отбрана ще бъде изведен на следващото равнище, което е неотложен приоритет във време на нарастващи заплахи и несигурност. Комбинираното финансиране от Европейския фонд за конкурентоспособност, националните и регионалните планове за партньорство, Механизма за свързване на Европа и външното финансиране ще внесе безпрецедентна европейска добавена стойност в националните разходи за отбрана.

Бъдещият бюджет на ЕС трябва да даде нов тласък на създаването на истински Европейски съюз за отбрана. След като войната се завърна на европейския континент с агресивната война на Русия срещу Украйна, капацитетът на Съюза за финансиране на отбранителната готовност беше засилен в рамките на текущия дългосрочен бюджет на ЕС. Това включваше новия акт в подкрепа на производството на боеприпаси и инструмента за съвместни обществени поръчки в областта на отбраната, както и укрепването на Европейския механизъм за подкрепа на мира.

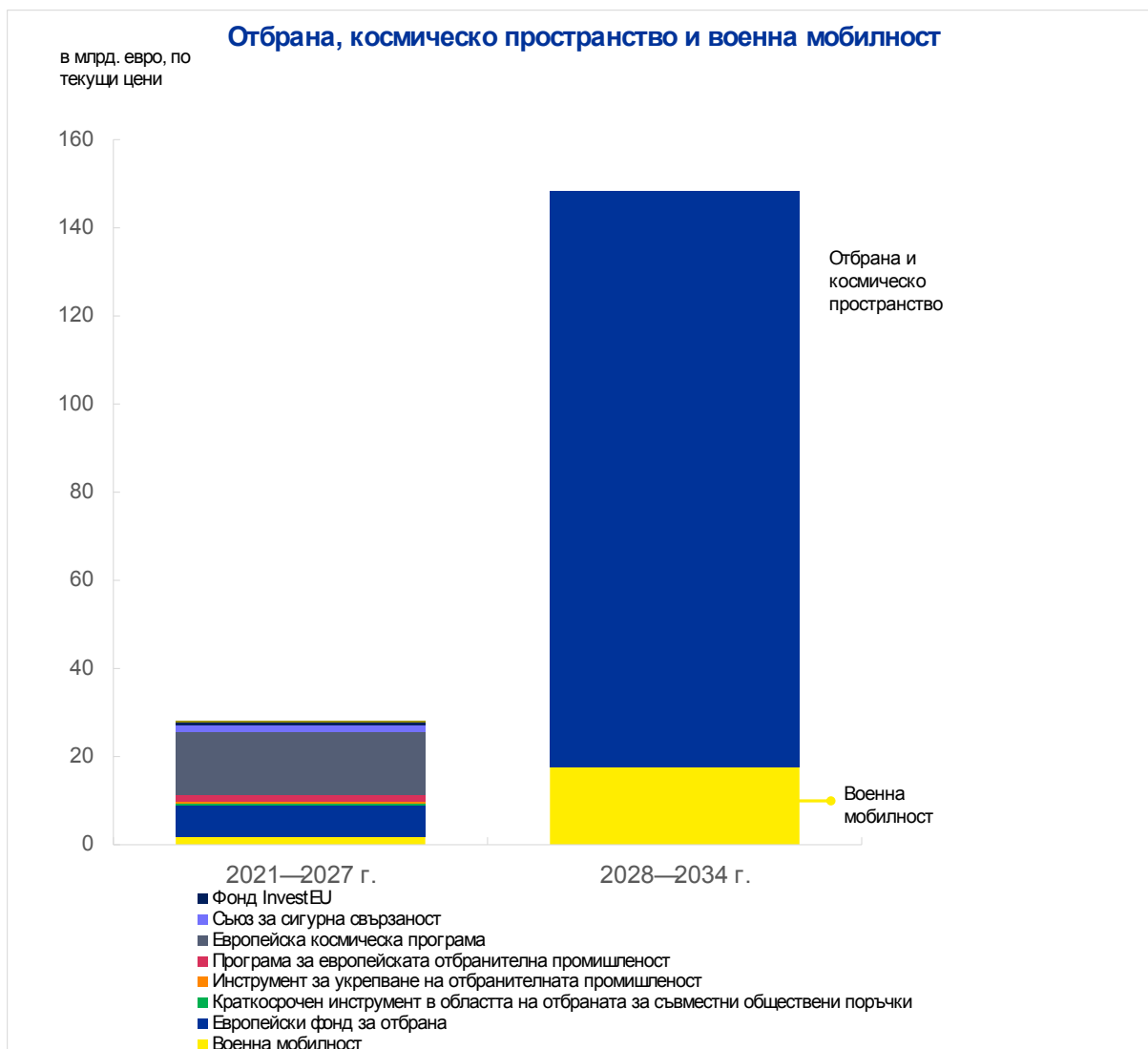
В Бялата книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. се посочва какво може да направи Съюзът, за да подкрепи и координира усилията на държавите членки за укрепване на отбранителната промишлена база и цялостната отбранителна готовност на ЕС. В тази рамка държавите членки ще разполагат с допълнителни бюджетни възможности за увеличаване на разходите за отбрана, включително чрез допълнителни заеми, финансирани чрез общо заемане на средства (инструмента „Мерки за сигурност на Европа“⁸). Но това не е достатъчно. Следващият бюджет трябва да даде началото на нова ера на стратегически инвестиции в европейските отбранителни способности и готовност, включително съвместното разработване на европейските критични отбранителни способности. Особен приоритет ще бъде отговорът на предизвикателствата, пред които са изправени държавите членки, изложени в най-голяма степен на конвенционални военни заплахи, чрез съвместни проекти като щита на източната граница.

⁸ Регламент на Съвета (ЕС) 2025/1106 от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“.

Европейският фонд за конкурентоспособност ще предоставя значителна подкрепа за инвестиции в отбраната, сигурността и космическото пространство. Комисията предлага да се увеличи значително финансирането в сравнение с текущата финансова рамка. Това е и радикална промяна на подхода, като подкрепата се предоставя по целия процес на инвестициите от научни изследвания до развойна дейност, производство и внедряване в рамките на един инструмент и така се допринася за отстраняване на риска за общи проекти в областта на отбраната. Така ще се засили координацията чрез подкрепа за приложенията с двойна употреба и киберсигурността. ЕС ще продължи да модернизира космическите си системи, по-специално „Галилео“, EGNOS, „Коперник“ и IRIS², като същевременно развива нов капацитет за посрещане на предизвикателствата на двойната употреба, включително услуга за наблюдение на Земята за нуждите на правителствата и определяне на местоположението, навигация и синхронизация в ниска околоземна орбита.

Интегрирането на финансирането в областта на отбраната и космическото пространство в рамките на Европейския фонд за конкурентоспособност носи няколко ползи. Първо, то осигурява последователни правила за бенефициерите, като улеснява достъпа до финансиране. Второ, използва полезните взаимодействия между подкрепата за отбранителната промишленост и космическата промишленост, тъй като те предоставят възможности за взаимно обогатяване, като същевременно гарантира непрекъснатата и силна подкрепа за инвестициите на ЕС в космическа инфраструктура и ключови европейски космически активи. Трето, то предоставя достъп до пълния набор от финансови инструменти, които ще бъдат на разположение в рамките на Европейския фонд за конкурентоспособност, за да се осигури по-индивидуализиран подход.

Държавите членки и регионите ще могат също така да подкрепят инвестициите и реформите в областта на отбранителните способности и проектите в областта на сигурността на Съюза чрез своето финансиране съгласно националните и регионалните планове за партньорство в съответствие с приоритетите на ЕС и във взаимодействие с финансирането на равнището на ЕС. Тези мерки ще допринесат за конкурентоспособността на европейската промишлена база в сферата на отбраната, сигурността и технологиите и за подпомагане на готовността, откриването на заплахи и реакцията при кризи на Съюза, включително чрез укрепване на киберсигурността и гарантиране на устойчивостта на критичната инфраструктура. Държавите членки ще могат също така да финансират националните части на трансевропейските транспортни мрежи, националните електропреносни и електроразпределителни мрежи и важни проекти от общоевропейски интерес (включително в областта на отбраната) в рамките на националните и регионалните планове за партньорство.

Агресивната война на Русия срещу Украйна подчерта колко е важно да се инвестира във военна мобилност, за да се гарантира, че силите на държавите членки могат да реагират бързо и с достатъчен мащаб на кризи, избухващи по външните граници на ЕС и извън тях. Поради това подсиленият Механизъм за свързване на Европа ще постави по-голям акцент върху приоритетните коридори за военна мобилност на ЕС и ще увеличи максимално полезните взаимодействия с други инвестиции в транспортната мрежа. Инвестициите ще подкрепят транспорта на войски и оборудване по железопътни линии, пътища, летища, морски пристанища, вътрешни водни пътища и мултимодални терминали.

Европейският механизъм за подкрепа на мира ще продължи да функционира като извънбюджетен инструмент, допринасящ за усилията на Съюза за опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност. По линия на механизма ще се финансират действия, за които е взето решение от Съвета, в рамките на два стълба: общи разходи за военни операции и мисии и мерки за помощ⁹. С оглед на бързо променящата се геополитическа среда механизмът следва да може да

⁹ В съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета.

продължи да подкрепя партньорите в световен мащаб, включително Украйна, по време на следващата финансова рамка и ще бъде увеличен на 30,5 милиарда евро.

IV. Укрепване на европейския единен пазар

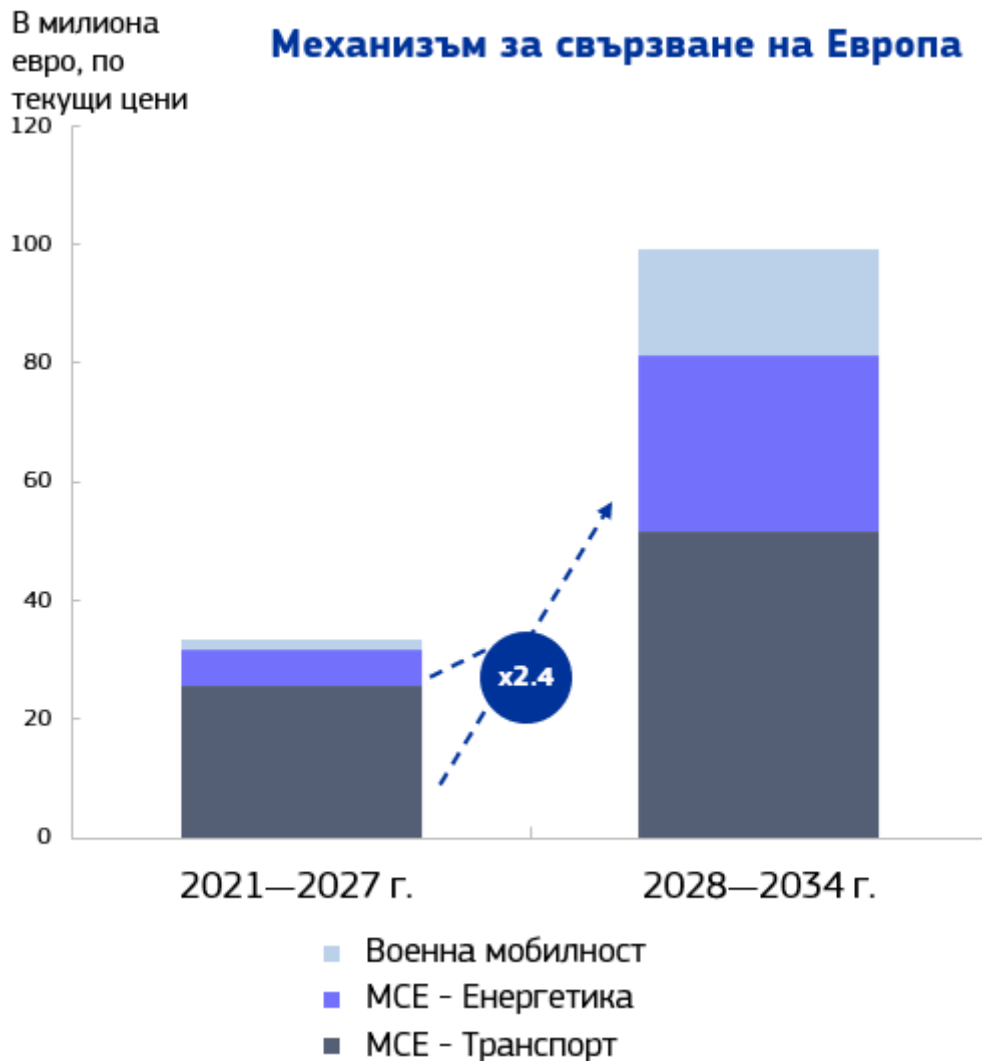
Единният пазар е едно от определящите достижения на Съюза. Въпреки това неотдавнашната стратегия за единния пазар¹⁰ показва за пореден път, че единният пазар далеч не е завършен. Добавената стойност на инвестициите от бюджета на ЕС е най-голяма, когато спомага за премахване на пречките и създаване на връзки. Новият бюджет на ЕС е изготвен с оглед на това.

Бюджетът на ЕС винаги е подкрепял разширяването и задълбочаването на единния пазар на Европа. Това се постига чрез общи политики, като политиката на сближаване и общата селскостопанска политика, както и чрез инвестиции във физическата инфраструктура, която превръща трансевропейските мрежи в реалност, и чрез инвестиции в административна инфраструктура, които създават условията за успеха на единния пазар.

Новият Механизъм за свързване на Европа ще финансира завършването на трансевропейските мрежи и ще насърчава чистия преход на ЕС в областта на енергетиката и транспорта. Агресивната война на Русия срещу Украйна и необходимостта от премахване на зависимостта от руските изкопаеми горива подчертаха жизненоважното значение на един реален Енергиен съюз и на добре интегрирани инфраструктурни мрежи на ЕС. Напредъкът по отношение на ключовата инфраструктура обаче, като например трансграничните железопътни връзки и

¹⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Единният пазар: нашият европейски вътрешен пазар в един несигурен свят (COM(2025) 500).

междусистемните връзки, е твърде бавен. Механизмът ще даде нов тласък на тези важни инвестиции в устойчивостта и сигурността на Европа, включително чрез подкрепа за проекти в най-слабо свързаните части на Съюза, като например островите и най-отдалечените региони. Той ще инвестира в междусистемни връзки и мрежи, трансгранични транспортни връзки, електроенергийни мрежи в морето, възобновяеми енергийни източници и инфраструктура за акумулиране и за алтернативни горива в подкрепа на амбициите на Съюза в областта на климата. Механизмът ще финансира гражданско-военни транспортни проекти с двойна употреба, за да се даде възможност за безпрепятствена **военна мобилност** в целия ЕС, която е предпоставка за по-силен и по-добре подготвен Европейски съюз за отбрана.

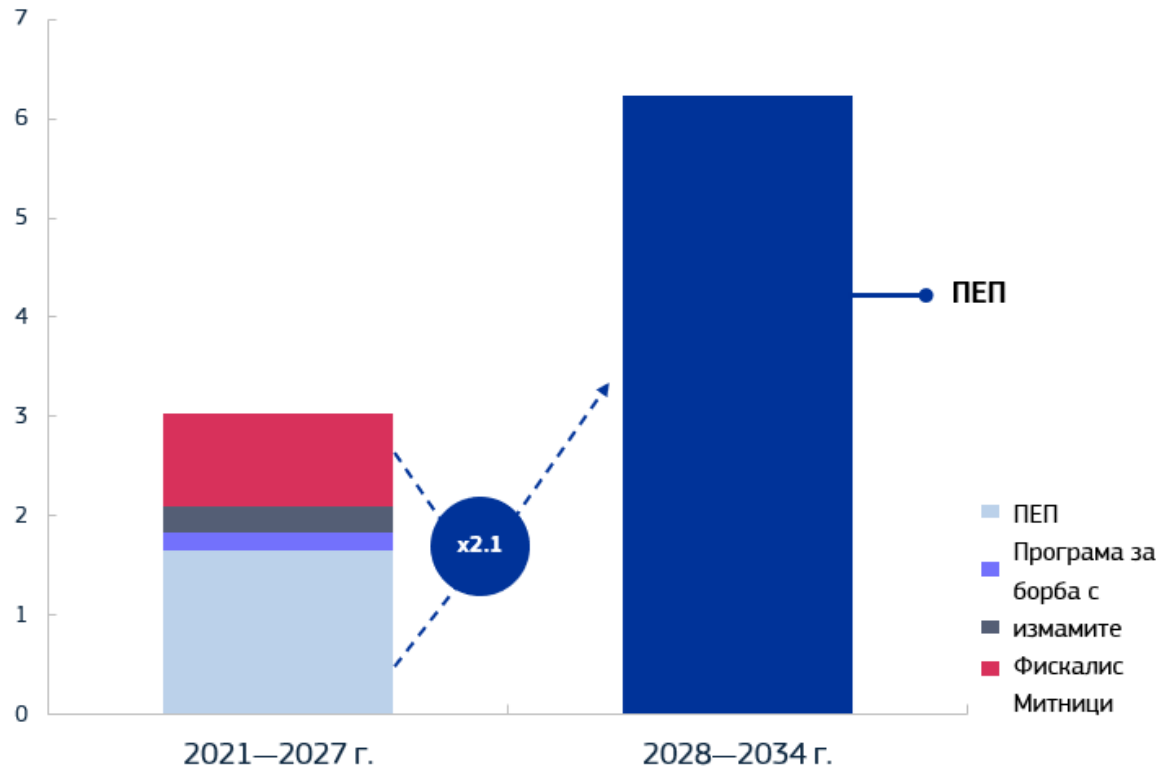

Новата програма „Единен пазар“ ще обедини мерките, подкрепяни от бюджета на ЕС, за премахване на трансграничните и междудържавните бариери и за насърчаване на сътрудничеството между националните администрации. Тя ще допринесе за прилагането на законодателството на ЕС в областта на единния пазар и политиката на конкуренция, мерките за стандартизация, защитата на потребителите и сътрудничеството между статистическите органи в областта на висококачествената статистика в подкрепа на разработването, мониторинга и оценката на всички политики на Съюза. Освен това с нея ще се премахне оставащата разпокъсаност на финансирането от ЕС в тази област, за да се подкрепи сътрудничеството между

националните администрации и да се намали административната тежест в областта на митниците, данъчното облагане и борбата с измамите, като всички те са от решаващо значение за ефективното функциониране на единния пазар. Програмата ще допринесе и за изпълнението на реформата на митниците на ЕС, след като тя бъде приета, и на съюза на спестяванията и инвестициите.

В милиона евро, по текущи цени

Програма за единния пазар

V. Силна Европа в един несигурен свят: инструментът „Глобална Европа“

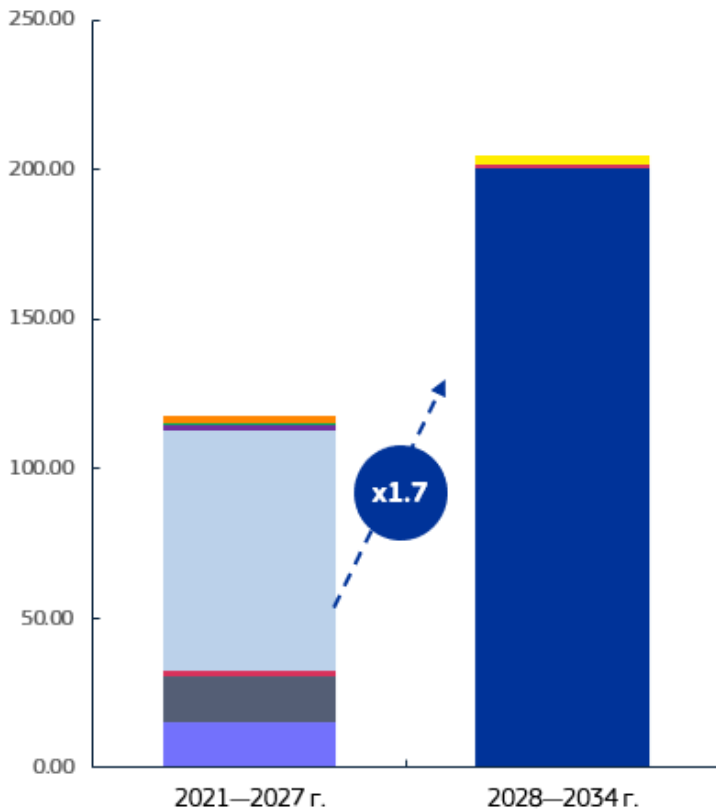
„Глобална Европа“ ще насочва средствата на ЕС по по-стратегически начин към ключовите приоритети, като адаптира подкрепата към нуждите на европейските партньори и интересите на Съюза и се приспособява гъвкаво към развитието на местните, регионалните и глобалните условия. Инструментът ще осигури силна подкрепа за страните кандидатки по пътя им към Европа и ще насърчи стабилността в непосредственото съседство на Съюза. „Глобална Европа“ ще продължи непоколебимата подкрепа на Съюза за Украйна и ще бъде в основата на отговора на Съюза на предизвикателства, като конфликтите в Близкия изток и последиците от тях.

Глобалният политически и икономически пейзаж е все по-нестабилен и непредвидим. Налице са продължаващи и възникващи конфликти, нелоялна конкуренция и по-решителна икономическа и геополитическа позиция на международните участници. Други фактори, като изменението на климата, миграционният натиск и заплахите за сигурността, продължават да представляват значителни предизвикателства за ЕС и неговите партньори по целия свят.

В този контекст ЕС трябва да преработи и засили финансирането на външната си дейност в следващата финансова рамка. Външната дейност на ЕС трябва да бъде по-добре насочена към нашите партньори и да отговаря на неотложните нужди на място. Тя следва да подкрепя стратегическите интереси на Съюза на световната сцена чрез насочване на средства към ключови политически приоритети и гъвкаво адаптиране към променящите се обстоятелства. В основата на това действие ще бъде подсиленият инструмент „Глобална Европа“ в размер на 200 милиарда евро. От тази сума приблизително 25 милиарда евро следва да бъдат предназначени за хуманитарна помощ.

„Глобална Европа“

В милиона евро, по текущи цени

МФР 28—34 г.

- Обща външна политика и политика на сигурност
- Отвъдморски страни и територии (включително Гренландия)
- „Глобална Европа“

МФР 21—27 г.

- Обща външна политика и политика на сигурност
- Отвъдморски страни и територии (включително Гренландия)
- Резерв за спешна помощ
- ИССРМС — Глобална Европа
- Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани
- Предприсъединителна помощ
- Хуманитарна помощ

С новия инструмент „Глобална Европа“ ще се оптимизира, консолидира и рационализира финансирането на външната дейност на ЕС в рамките на следващия дългосрочен бюджет. Всеки макрорегион ще разполага с индикативно разпределение на финансовите средства, за да се гарантира предвидимост за партньорите на Съюза, съчетано с гъвкавост за преразпределяне на средства между пакетите и мобилизиране на общ неразпределен резерв за посрещане на нововъзникващи нужди и нови приоритети. „Глобална Европа“ ще съдържа и глобален стълб за действия, които имат присъщ глобален обхват, например финансиране на инициативи чрез международни организации, като Организацията на обединените нации, и за въпроси, като борбата с тероризма, световното здраве, киберсигурността, чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство и международното управление на климата и на океана.

Всички инструменти на политиката за външна дейност ще бъдат на разположение за насочване на подкрепата на ЕС към всеки макрорегион. „Глобална Европа“ ще включва многогодишни програми за сътрудничество с партньори, както и действия, които са неподлежащи на планиране по своето естество, като например хуманитарна помощ¹¹ и нужди, възникнали във връзка с кризи, мира и външната политика. Освен

¹¹ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ.

това инструментът ще предоставя помощ въз основа на условията на политиката, включително реформи и инвестиции. „Глобална Европа“ ще даде възможност на ЕС да използва правилната комбинация от инструменти на политиката, предназначени да отговорят най-ефективно на променящите се цели на външната политика и на специфичните нужди на партньорите на ЕС.

ЕС ще предложи всеобхватни взаимноизгодни пакети за партньорство с цел постигане на по-ефективно и целенасочено финансиране на външната дейност. Пакетите за партньорство ще бъдат съобразени с партньорите или регионите, като се мобилизира подходящият набор от инструменти на политиката с цел да се максимизира въздействието на ЕС по места, да се защитят стратегическите интереси на ЕС и да се подобри видимостта и разбирането на външната дейност на ЕС. С инструмента ще се постигне напредък по **нова европейска икономическа външна политика**, като се засили привечдането в съответствие с вътрешните приоритети на ЕС, като например икономическата сигурност, търговията и конкурентоспособността, енергийната сигурност и декарбонизацията, продоволствената сигурност, управлението на миграцията, транспортните връзки, климата и опазването на околната среда, производството на енергия от възобновяеми източници, свързаността, предоставяна от надеждни доставчици, и достъпа до суровини от критично значение.

Разширяването е политически и геостратегически императив. Двадесет години след най-голямото разширяване в историята на ЕС разширяването продължава да бъде ключова инвестиция в дългосрочната сигурност, мира, стабилността и устойчивия просперитет в Европа. Агресивната война на Русия срещу Украйна показва значението на европейската интеграция и необходимостта от по-голям и по-силен Съюз за справяне с глобалните предизвикателства. Съюзът е твърдо решен да работи със страните кандидатки и потенциални кандидати за подготовка за присъединяване, при пълно зачитане на процеса, основан на заслуги, и с твърдото убеждение, че тяхното бъдеще е в Европейския съюз. „Глобална Европа“ ще предоставя съществена финансова и основана на политиката подкрепа, за да помогне на страните кандидатки и потенциални кандидати да напреднат по този път.

ЕС ще подкрепя Украйна толкова дълго, колкото е необходимо. От подкрепата в процеса на присъединяване до дългосрочното възстановяване ЕС ще стои зад Украйна. Тази подкрепа ще включва заеми, финансирани чрез общи взети заеми от ЕС, подкрепени от маржа на бюджета на ЕС. Подкрепата за Украйна ще се изпълнява в рамките на географския стълб на „Глобална Европа“ и ще се предоставя над бюджетните тавани от специален резерв предвид мащаба и несигурността на нуждите.

Инструментът „Глобална Европа“ ще бъде допълнен от други видове външна дейност на ЕС, която по правни причини трябва да бъде финансирана чрез отделни програми. Следващият дългосрочен бюджет на ЕС ще увеличи подкрепата за отвъдморските страни и територии¹² и ще продължи да финансира действия в областта на общата външна политика и политика на сигурност.

¹² Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия) (ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>). 2021/1764

VI. Инвестиране в образованието, демокрацията и европейските ценности

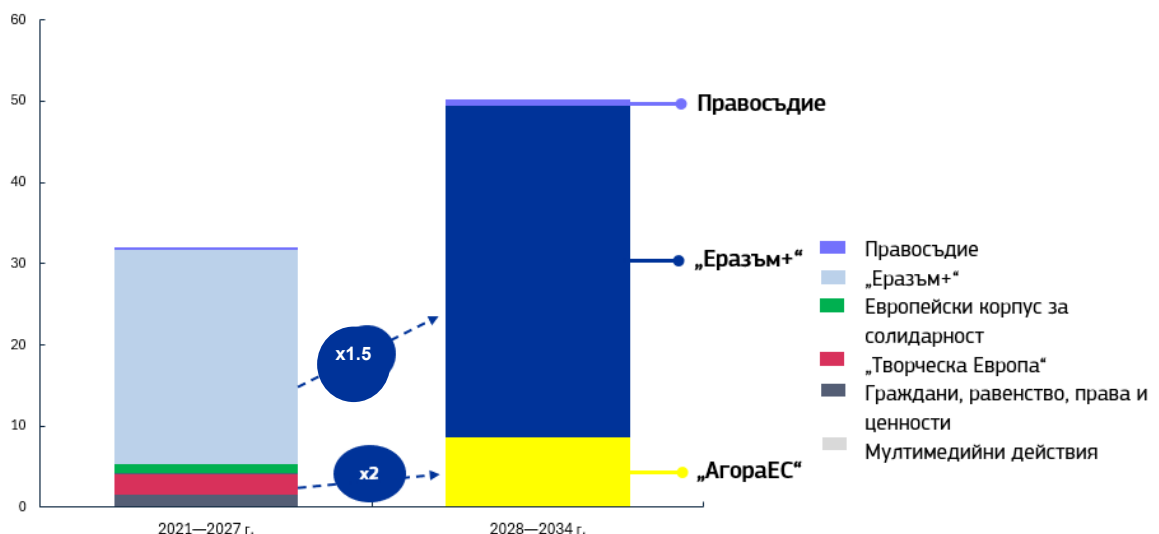

Новият дългосрочен бюджет на ЕС ще бъде бюджет за всички европейци. Ще бъдат увеличени инвестициите в образованието и уменията, за да се помогне на студентите и работниците от ЕС да се възползват от възможностите в целия ЕС. Бюджетът ще продължи да насърчава богатото културно многообразие, демократичните ценности и свободи на Европа. Той ще се основава на зачитането на правата и ценностите, които определят нашия Съюз.

Подкрепата за образованието, културата, медиите и демократичните ценности е инвестиция в нашето общо бъдеще. Бюджетът на ЕС е в челните редици на тази подкрепа чрез своите програми. Той допринася за справяне с транснационалното сътрудничество за развитие на умения, насърчаване на чувство за гражданство на ЕС и взаимно разбирателство чрез разпространяване на ценностите на ЕС, подкрепа за демократичната и обществената устойчивост, финансовата грамотност, културния обмен и надеждно информационно пространство.

Образование, умения, култура, медии и ценности

В милиона евро, по текущи цени

Програмата „Еразъм+“ — която съчетава настоящата програма „Еразъм+“ с Европейския корпус за солидарност — ще бъде укрепена, което отразява нейния статут на една от най-емблематичните програми на ЕС. „Еразъм+“ ще продължи да подкрепя висококачественото образование и обучение, като насърчава мобилността с учебна цел на младите хора с цел развиване на умения и създаване на споделен опит. Чрез инвестиране в младежта, доброволчеството и спорта „Еразъм+“ ще спомогне за изграждането на по-силни и по-свързани общества, ще насърчи гражданската и демократичната ангажираност и ще допринесе за социалното сближаване на всички равнища. Националните и регионалните планове за партньорство също ще предоставят силна подкрепа за реформи и инвестиции с цел подпомагане на развитието на умения и свързаната социална инфраструктура, изцяло съобразени със специфичните за всяка държава препоръки.

Новата програма „АгораЕС“ ще подкрепя стълбовете на силна демокрация, включително културата, медиите и гражданското общество. Културният, творчески, аудио-визуален и медиен сектор на ЕС е важен стълб на икономиката и обществото на ЕС. Аудио-визуалният сектор е изправен пред силна конкуренция от чужбина и предизвикателства, свързани с нарасналата роля на платформите. В областта на новинарските медии намаляването на медийния плурализъм и дезинформацията се превръщат в заплаха за европейския проект и за демокрацията. Европа е изправена и пред предизвикателства, свързани с демократичното участие, равенството, културното многообразие и заплахите за творческата свобода. За да се противодейства на тези тенденции, важна роля играе добре структурираната и засилена финансова подкрепа на европейско равнище. Културното и езиковото многообразие, нашето културно наследство и споделените ни ценности на равенство и демокрация определят европейската идентичност и ще продължат да бъдат подкрепяни в следващия дългосрочен бюджет. Обединяването на подкрепата за културата, медиите и гражданското общество в рамките на „АгораЕС“ ще гарантира по-лесен достъп за бенефициерите чрез общи правила и договорености за финансиране.

Програма „Правосъдие“ ще допринесе за развитието на ефективно, приобщаващо и устойчиво европейско пространство на правосъдие. Тя също така ще подкрепи цифровизацията на правосъдието на равнището на ЕС.

VII. Защита на хората и изграждане на готовност и устойчивост

Новият дългосрочен бюджет на ЕС ще осигури инструментите за изпълнението на Съюза на подготвеност и стратегията ProtectEU¹³¹⁴. Неотдаващите бедствия и кризи, включително пандемията, войната в Украйна и кризите в областта на енергетиката, както и многото заплахи за сигурността, показаха добавената стойност на координираните действия на ЕС и държавите членки за подобряване на подготвеността и опазване на вътрешната сигурност. Следващият дългосрочен бюджет на ЕС ще укрепи капацитета на ЕС за превенция, готовност и реакция и ще инвестира в една безопасна и сигурна Европа.

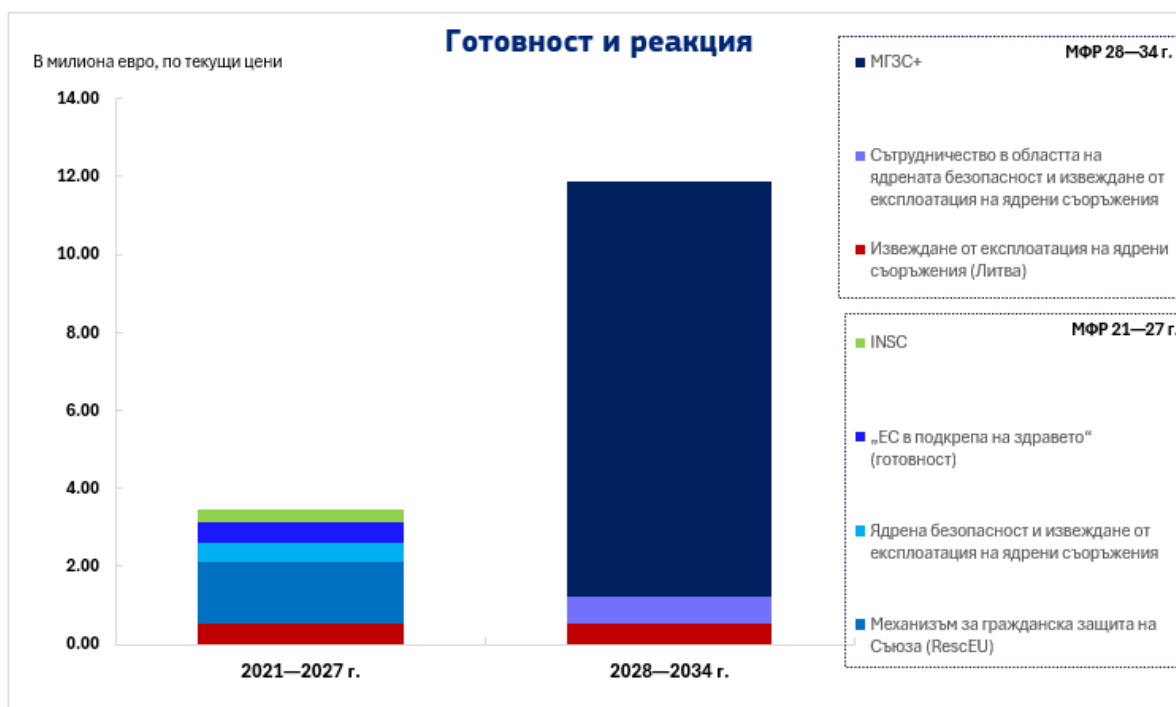
В доклада на Нийнистю¹⁵ се подчертават многобройните заплахи, пред които е изправен Съюзът, и се отправят конкретни препоръки за предотвратяване и реагиране на големи кризи, засягащи ЕС или някои от неговите държави членки. Бъдещият дългосрочен бюджет ще обхване всички аспекти на управлението на кризи: предотвратяване, готовност, реагиране и възстановяване и модернизиране на набора от инструменти на ЕС за подготвеност със значителна финансова подкрепа от бюджета на ЕС.

Новият Механизъм за гражданска защита на Съюза и подкрепата на Съюза за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации ще използват полезните взаимодействия между действията на ЕС в областта на гражданската защита и готовността и реакцията при извънредни здравни ситуации. За МФР, изградена въз основа на принципа на подготвеност още при проектирането, Комисията предлага финансирането в тази област да се увеличи пет пъти до 10,7 милиарда евро. Механизмът за гражданска защита на Съюза ще гарантира, че способностите за реагиране, включително запасите, се разработват и поддържат на равнището на ЕС във всички съответни сектори и региони, като допълва националните усилия. Със значително подсиления Механизъм за гражданска защита на Съюза, съчетан с готовността и реакцията при извънредни здравни ситуации, ще се осигури по-добра междусекторна координация и ще се преодолеят пропуските в капацитета за извънредни ситуации, породени например от изменението на климата, променящата се обстановка по отношение на сигурността, в това число за критична инфраструктура, и променящата се световна здравна обстановка.

¹³ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно европейската стратегия за Съюз на подготвеност (JOIN(2025) 130 final).

¹⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — ProtectEU: европейска стратегия за вътрешна сигурност (COM(2025) 148 final).

¹⁵ Niinistö, S. (2024) [Safer together – Strengthening Europe’s civilian and military preparedness and readiness \(В безопасност заедно: укрепване на гражданската и военната подготвеност и готовност в Европа\)](#).

Следващата финансова рамка ще отрази целта за „подготвеност още при проектирането“ в своята структура. В допълнение към централния капацитет на ЕС, осигурен от Механизма за гражданска защита на Съюза, националните и регионалните планове за партньорство ще подкрепят инвестициите и реформите за подобряване на предотвратяването на кризи, устойчивостта и готовността спрямо изменението на климата на равнището на държавите членки и на регионално равнище. Механизмът на ЕС ще финансира реакцията при бедствия и неочаквани събития, за да допълни националните финансови средства или да финансира действия пряко на равнището на ЕС. Европейският фонд за конкурентоспособност ще повиши готовността и стратегическата автономност на ЕС в ключови сектори, технологии и инфраструктура. Той ще подкрепи изграждането на промишлен капацитет и авангардни технологии (например кризисните инструменти на „Коперник“, „Галилео“ и IRIS²; иновации и производство в областта на здравеопазването), които допринасят за укрепване на устойчивостта на ЕС, включително чрез инвестиции в защитата на критична инфраструктура. „Глобална Европа“ ще предложи всеобхватен набор от инструменти за действие в трети държави.

Сигурността е основата, върху която се градят всички наши свободи. Способността на държавите — членки на ЕС, да гарантират сигурността на своите граждани зависи от единен европейски подход за защита на вътрешната ни сигурност. Новият дългосрочен бюджет на ЕС ще помогне на Европа да изпълни трайното си обещание за мир и стабилност. В стратегията ProtectEU се определя ангажиментът на ЕС за по-безопасна и по-сигурна Европа за всички граждани.

Бъдещият дългосрочен бюджет ще бъде в основата на ангажимента за по-безопасна и по-сигурна Европа. Това ще стане чрез подкрепа за устойчивостта на критичната инфраструктура, създаване на условия за сътрудничество между службите за спешно реагиране на държавите членки при отговор на заплахи за вътрешната сигурност на ЕС, модернизиране на системите за обмен на информация и сътрудничество и насърчаване на обща реакция на тежки престъпления, включително

тероризъм и организирана престъпност. Новият дългосрочен бюджет на ЕС ще даде възможност и за по-тясно сътрудничество с трети държави в подкрепа на вътрешната сигурност на Съюза чрез „Глобална Европа“.

Съюзът ще продължи да предоставя подкрепа за ядрената безопасност. Това ще включва международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, както и извеждане от експлоатация на ядрени активи в Литва и на собствените ядрени инсталации на ЕС. Очаква се приносът на ЕС за извеждането от експлоатация на ядрени инсталации в България и Словакия да приключи до 2027 г. Финансирането от бюджета на ЕС ще допринесе за подпомагане на здравето на работниците и населението, ядрена безопасност и предотвратяване на влошаването на състоянието на околната среда.

VIII. Модерна и ефикасна публична администрация за Европа

Намаляването на персонала с 5 % през периода 2013—2017 г., последвано от продължителен период на стабилен брой на персонала, донесе значителни икономии на административни разходи — но също така доведе до значителен недостиг на капацитет в Комисията и създаде рискове за непрекъснатостта на дейността. Бързо променящата се икономическа и глобална среда създаде нови нужди на политиките, като на Комисията бяха възложени нови инициативи и задачи, които изискват допълнителни ресурси. За да изпълни тези нови задачи, Комисията трябва да разполага с подходящ брой персонал и с подходящи професионални профили. Това означава също така, че Комисията трябва да може да привлича най-добрите таланти и да подобри географския баланс на своя персонал.

Към момента на междинното преразглеждане на финансовата рамка за периода 2021—2027 г.¹⁶ Комисията направи оценка на нуждите на всички институции на ЕС, произтичащи от новите задачи, както и на необходимостта от експертен опит в областта на киберсигурността. След представянето на предложението за междинно преразглеждане бяха приети допълнителни законодателни инициативи без съответното увеличение. Други институции на ЕС също бяха изправени пред нови предизвикателства, не на последно място във връзка със сигурността, ИИ и новите регулаторни задължения, които разтягат капацитета им до краен предел. Недостигът е значителен и в областта на киберсигурността, като се имат предвид увеличеният брой и сериозността на атаките.

Поради това се предлага да се вземе предвид увеличение на персонала с 2500 длъжности в административната функция през първите три години от новия период, което обхваща установените нужди и потенциалните промени до 2027 г., в съответствие със законодателните предложения. Чрез постепенното въвеждане на това увеличение през първите години на следващия период Комисията ще разполага с необходимите ресурси, за да гарантира правилното изпълнение и приключване на текущите програми, както и за да ускори стартирането на новото поколение програми и да подготви Съюза за бъдещи разширявания. В перспектива се очаква предложеното опростяване и намаляването на броя на програмите да доведат до повишаване на ефективността, което ще спомогне за поемането на новите задачи, които могат да

¹⁶ SWD(2023) 336 final.

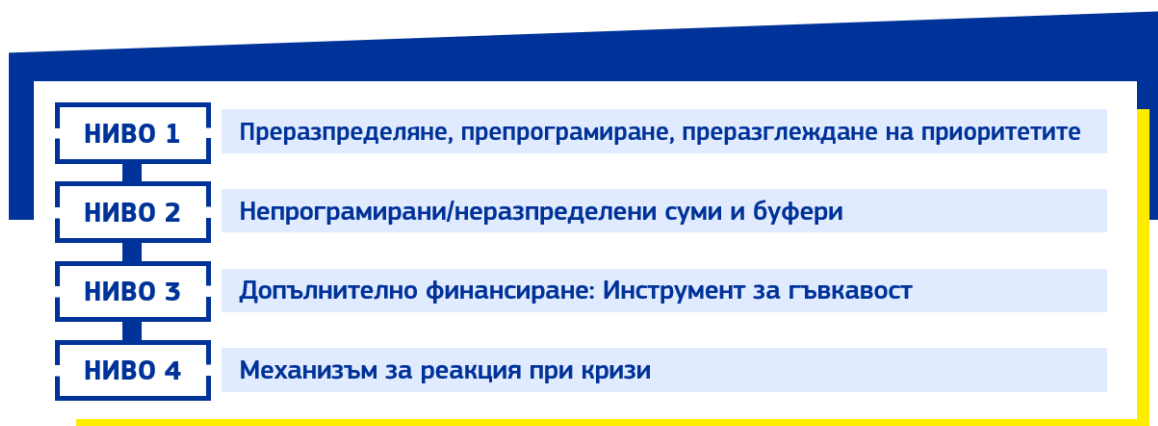
възникнат по време на следващия дългосрочен бюджет. Това, в съчетание с широкомащабния преглед на организацията и дейността на Комисията, следва да доведе до ситуация, в която институцията може да посрещне бъдещите предизвикателства с възможно най-добра структура на персонала и гъвкавост за действие.

По отношение на разходите, които не са свързани със заплати, годишно увеличение от 2 % през следващата финансова рамка остава осъществимо, при условие че отправната точка отчита реалните нужди. Няколко институции планират големи строителни работи през следващите години. Необходими са подходящи инвестиции в ИТ, включително за киберсигурност, което в крайна сметка ще спомогне за рационализиране на бъдещите разходи. И накрая, Европейската служба за външна дейност трябва да бъде в състояние да гарантира сигурността на делегациите. Следващият дългосрочен бюджет трябва да отчита несигурността по отношение на промените в цените, които засягат по-специално постоянните разходи и други правни задължения (вж. раздел 3).

3. ПО-ЛЕСНО ПРИСПОСОБИМ БЮДЖЕТ НА ЕС

Следващият дългосрочен бюджет на ЕС ще бъде по-лесно приспособим, съчетаващ стабилност и предвидимост с по-структурен капацитет за адаптиране към променящите се нужди и приоритети. Следващият дългосрочен бюджет на ЕС трябва да бъде правилният бюджет не само на 1 януари 2028 г., но и по време на изпълнението си до 2034 г. и след това: той трябва да бъде подходящият бюджет за бъдещето.

Определяща характеристика на следващия дългосрочен бюджет ще бъде гъвкавостта. Тя е от основно значение, за да се гарантира, че бюджетът на ЕС е подготвен за бъдещето, адаптивен и уместен за цялата си продължителност. Следващият дългосрочен бюджет се нуждае от по-добър баланс между предвидимостта на инвестициите и гъвкавостта, за да се адаптира акцентът на разходите и да се реагира на неочаквани нужди и кризи. Винаги ще се гарантира предвидимост за инвестициите, като например големи инвестиции в енергетиката и транспорта, както и инвестиции в научни изследвания и иновации, за които е необходимо дългосрочно планиране от страна на нашите бенефициери, организатори на проекти и управляващи органи. В същото време, като се намали броят на функциите и програмите, ще се улесни преразпределянето на ресурси, които не са предварително програмирани в рамките на програмите и между тях. Ще има по-големи възможности за прехвърляне на ресурси между направленията или компонентите на бюджетните програми на ЕС. Освен това ще бъдат подсилени специалните средства и инструменти за гъвкавост.

Следващата финансова рамка ще има по-опростена структура с по-малко програми, по-голям дял непрограмирани суми, както и механизми и вградени резерви, които дават възможност за по-добър, по-бърз и предизвикващ по-малко смущения отговор на променящите се нужди. Преразпределянето на средства в рамките на програмите и между тях ще бъде улеснено, като се намали вградената липса на гъвкавост в бюджета и същевременно продължават да се създават стабилни условия за дългосрочни инвестиции. Отговорът при бедствия ще бъде рационализиран, като настоящите инструменти се интегрират под формата на резерви и буфери в рамките на таваните на финансовата рамка и на програмите, както и като се опростят процедурите за пренасочване на финансирането. Специалните инструменти над таваните ще бъдат рационализирани, като Инструментът за гъвкавост ще предоставя подкрепа за нови или неочаквани нужди, когато не са налични други възможности за гъвкавост. В допълнение към фиксирания годишна сума Инструментът за гъвкавост ще включва суми, еквивалентни на отменени бюджетни задължения през предходната година, както и на нетни глоби, вписани в бюджета през предходната година.¹⁷

През последните години се увеличиха и честотата, сериозността и сложността на сериозните кризи, трудности и заплахи. Липсата на гъвкавост на настоящата бюджетна структура ограничи действията на Съюза в отговор на такива кризи. Това подчерта колко е важно да се гарантира, че Съюзът е структурно оборудван с гъвкави и подходящи инструменти, за да реагира при кризи.

Ще бъде създаден нов извънреден и временен механизъм в отговор на последиците от тежки кризи, сериозни трудности или свързаните с тях силни заплахи, засягащи Съюза или неговите държави членки. Този извънреден инструмент за справяне с кризи ще осигури за държавите членки заеми, обезпечени със заемане на средства от страна на ЕС единствено за периода на предстоящия дългосрочен бюджет в случай на тежка криза. Решението за задействането на този извънреден и целенасочен инструмент за реакция при кризи ще бъде взето от Съвета след получаване на одобрението на Европейския парламент и с оглед на особеностите на кризата и нуждите, произтичащи от нея. При необходимост и в зависимост от обстоятелствата, Съветът ще разреши Комисията да взема заеми на капиталовите пазари в размер на сумата от заемите за

¹⁷ Комисията ще предложи своевременно изменение на Финансовия регламент за удължаване след 2027 г. на третирането на отрицателните приходи, посочено в член 48, параграф 2 от него.

държавите членки. Следващият дългосрочен бюджет трябва да бъде подготвен за бърза и ефикасна реакция в случай на сериозна криза. Прилагането на този инструмент за реакция при кризи ще гарантира институционален баланс, включително чрез надлежно и адекватно участие на Европейския парламент.

Нов механизъм за политическо управление ще осигури силно междуинституционално управление за разпределянето на гъвкави ресурси. Гъвкавостта ще бъде подкрепена от стабилно управление и прозрачен процес, като Европейският парламент и Съветът ще определят инвестиционните приоритети за програмите на ЕС. Поради по-голямата гъвкавост на бюджета е необходимо институциите на ЕС да определят ключовите приоритети, които да бъдат финансирани и които след това ще послужат за основа на годишната бюджетна процедура. Механизмът за управление ще осигури по-тясно съответствие на бюджета на ЕС с приоритетите на Съюза и ще му позволи да реагира по-гъвкаво на бързо променящата се реалност. Механизмът ще бъде подкрепен от интегриран стратегически доклад, който се основава на съществуващите секторни процеси и доклади като европейския семестър, новия инструмент за координация на конкурентоспособността, състоянието на енергийния съюз, националните планове в областта на енергетиката и климата, прегледа на изпълнението на политиките за околната среда, както и доклада за единния пазар и конкурентоспособността. В доклада, структуриран по основни области на политиката, ще се определят приоритетите на равнище ЕС, които да бъдат обсъдени и одобрени от Европейския парламент, Съвета и Комисията.

Капацитетът на бюджета не следва да зависи от неочаквани инфлационни сътресения. През последните години високата инфлация оказва значително влияние върху покупателната способност на бюджета на ЕС.¹⁸ Това доведе до намаляване на бюджета за регионалните органи, земеделските стопани или научните изследователи. За следващия дългосрочен бюджет Комисията предлага таваните да продължат да се основават на постоянен дефлатор от 2 %, когато инфлацията в ЕС е между 1 % и 3 %. Когато действителната инфлация е под 1 % или над 3 %, ще бъде направена корекция въз основа на действителната инфлация, като се гарантира, че способността на бюджета на ЕС да постига своите цели не е неправомерно засегната.

Въпреки че гъвкавостта дава възможност за адаптиране към променящите се обстоятелства, за бенефициерите и за финансовото планиране на държавите членки е необходима предвидимост. Няколко характеристики на предложенията на Комисията ще подобрят предвидимостта в рамките на следващия дългосрочен бюджет, като се започне с намаляване и рационализиране на инструментите над таваните. Погасяването по NextGenerationEU ще бъде по-предвидимо, отколкото през настоящия период, тъй като няма да има ново нетно емитиране на облигации. Оставащата нестабилност, дължаща се на операции по рефинансиране, ще бъде покрита изцяло от фиксиран годишен пакет за погасяване по NextGenerationEU, обхващащ както лихвите, така и главницата.

¹⁸ Това беше подчертано от Европейската сметна палата в нейните [годишни доклади за 2022 г. относно изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2022 година и относно дейностите, финансирани от Деветия, Десетия и Единадесетия Европейски фонд за развитие \(ЕФР\) за финансовата 2022 година.](#)

4. ПО-ОПРОСТЕН БЮДЖЕТ НА ЕС С ПО-ГОЛЯМО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Бюджетът на ЕС е проектиран преди всичко с оглед на крайните получатели. Опростяването и хармонизирането на правилата и процесите за достъп до финансиране от ЕС намалява тежестта за получателите и бенефициерите на средства от ЕС, особено за малките предприятия. С опростени правила и механизми за одит организаторите на проекти ще могат да се съсредоточат върху постигането на резултати.

Достъпът на бенефициерите до фондовете на ЕС ще бъде улеснен. Въз основа на опита от портала за финансиране и обществени поръчки и портала STEP, информацията относно възможностите за финансиране ще бъде консолидирана в единен портал, който ще осигури единна платформа за организаторите на проекти от ЕС с цел опростен достъп до информация. Консултантските услуги и услугите в подкрепа на бизнеса ще бъдат рационализирани. Така ще се съкрати времето, необходимо за намиране на съответната информация относно възможностите за финансиране.

Следващата финансова рамка ще има по-опростена структура и по-малко на брой програми, което ще намали административната тежест. По този начин се намалява припокриването, максимално се увеличават полезните взаимодействия и икономии от мащаба и се увеличава разбираемостта на бюджета както за гражданите, така и за заинтересованите страни. Освен това създаването на стабилни регулаторни рамки при споделено, пряко и непряко управление намалява административната тежест. С националните и регионалните планове за партньорство ще постигнем значително намаление на броя на програмните документи в сравнение с настоящото увеличаване на броя на плановете и работните програми в рамките на множество фондове, което ще намали тежестта върху националните и регионалните администрации.

За да се увеличи въздействието, новият дългосрочен бюджет на ЕС ще разчита до голяма степен на финансиране, основано на резултатите. По този начин акцентът ще бъде изместен към наистина важното: гарантирането, че с инвестициите се постигат желаните резултати. С основаното на резултати финансиране, при което финансиране може да бъде отпуснато за приключването на междинните стъпки, ще се гарантира, че финансирането от ЕС достига по-бързо до реалната икономика. По-широкото използване на опростени варианти за разходите и за финансиране, което не е свързано с разходите, значително ще намали задълженията за докладване на получателите на средства, като проверките и контролът се съсредоточат върху резултатите от проектите, а не върху разходите.

Чрез разширеното използване на финансови инструменти и бюджетни гаранции ще се увеличи ливъриджът и ще се даде възможност на бюджета на ЕС да играе по-голяма роля в намаляването на риска за частните инвестиции и в отключването на финансиране от институционални инвеститори. Частните партньори и инвестициите от частния сектор придобиват все по-голямо значение за широк спектър от политики и програми. Поради това бюджетните гаранции, финансовите инструменти и операциите за смесено финансиране (съчетаващи подлежаща на връщане подкрепа с компонент за безвъзмездни средства) ще станат неразделна част от набора от инструменти за финансиране, като осигуряват подкрепа за продукти като рисков дълг, заеми и капиталови инвестиции.

Увеличеното използване на финансови инструменти и бюджетни гаранции ще бъде придружено от опростено управление. Хармонизираният набор от технически

правила както за вътрешните, така и за външните програми ще насърчи съгласуваността между бюджета и ще намали административната тежест за партньорите по изпълнението. В рамките на Европейския фонд за конкурентоспособност ще бъде създадена единна бюджетна гаранция за вътрешните политики, която ще бъде достъпна и за други програми. Тя ще бъде придружена от отделна гаранция за външните политики, създадена в рамките на „Глобална Европа“. Отворената структура, която дава възможност за сътрудничество с различни международни финансови институции като Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие, националните насърчителни банки и финансовите институции за развитие, ще продължи да бъде основна характеристика на дългосрочния бюджет на ЕС.

Въздействието на следващия дългосрочен бюджет на ЕС ще бъде допълнително увеличено чрез използването на заеми по политиките за държавите членки и — в рамките на „Глобална Европа“ — за трети държави, като допълнително ще се мобилизира финансовата структура на ЕС. По този начин ще се увеличи въздействието на бюджета на ЕС, като се предоставят допълнителни финансови ресурси в подкрепа на целите на политиката на ЕС чрез получаване на заеми с цел отпускане на такива и същевременно се преодоляват специфичните за всяка държава предизвикателства. Тази допълнителна подкрепа ще бъде на разположение на държавите членки при изготвянето на първоначалния им план, за да могат да получат достъп до финансиране в размер, съизмерим с техните нужди и амбиции.

По-голямата съгласуваност между инвестиционните приоритети на ЕС и националните инвестиционни приоритети ще увеличи в максимална степен въздействието и ефективността на финансирането. Бъдещите национални и регионални планове за партньорство ще помогнат на ЕС, държавите членки и регионите да съгласуват приоритетите в областта на инвестициите и в областта на реформите. Тези партньорства ще съчетават съфинансиране от ЕС и национално съфинансиране с цел финансиране на инициативи, които обслужват приоритетите на ЕС, като същевременно отговарят на местните нужди.

Изпълнението на приоритетите на политиката на ЕС ще бъде подпомогнато от подобрена рамка за изпълнението, която същевременно ще повиши прозрачността. Тя ще гарантира, че хоризонталните приоритети се прилагат по последователен начин в целия бюджет на ЕС, включително по отношение на климата и биологичното разнообразие, принципа за ненанасяне на значителни вреди, социалните политики и равенството между половете.

Общата цел за разходите в областта на климата и околната среда в размер на най-малко 35 % от общия размер на бюджета ще спомогне за насочване на подкрепата към целите на Европейския зелен пакт. Рамката за изпълнението ще предостави също така единен и пропорционален набор от правила за прилагането на принципа за ненанасяне на значителни вреди във всички програми на ЕС.

Тази рамка за изпълнението ще представлява значително опростяване, което ще намали административната тежест, свързана с мониторинга и докладването. За всички съответни програми ще се прилага единна система за мониторинг на разходите и изпълнението, която ще даде възможност за цялостен преглед на това къде се разпределят средствата от ЕС и какво се реализира с тях. Рамката заменя над 5000 показателя с рационализиран набор от около 900 показателя за крайни продукти и резултати, консолидира 32 специфични за програмата доклада в единен годишен доклад

за управлението и изпълнението и обединява над 30 онлайн портала с информация за бюджета в една лесна за ползване входна точка („единен портал“), като намалява тежестта за бенефициерите и подобрява публичния достъп до бюджетна информация. В съответствие с препоръките на Европейската сметна палата благодарение на системата ще се гарантира, че ефективността и ефикасността на бюджета на ЕС могат да бъдат оценявани последователно.¹⁹

5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА, ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАЩИТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА СЪЮЗА

Зачитането на върховенството на закона е задължително условие за всички фондове. От съществено значение е разходите на ЕС да разполагат със силни гаранции за върховенството на закона, за да се гарантира защитата на финансовите интереси на ЕС. Същевременно опитът с настоящите инструменти за финансиране показва, че финансовата подкрепа от ЕС за инвестиции и реформи, които укрепват върховенството на закона, може да предложи реална добавена стойност. Националните и регионалните планове за партньорство ще осигурят силна връзка между препоръките в доклада за върховенството на закона и финансовата подкрепа за целенасочени реформи и мерки, които стимулират институционалния капацитет и капацитета на гражданското общество за утвърждаване на върховенството на закона. Съчетаването на финансова подкрепа за реформи в областта на върховенството на закона със стриктното прилагане на гаранции и условия ще гарантира, че бюджетът на ЕС е защитен и се използва за постигане на резултати в Съюз, основан на демокрацията, върховенството на закона и основните права.

Националните и регионалните партньорства ще изискват от държавите членки да спазват върховенството на закона и Хартата на основните права. Въз основа на характеристиките на Регламента за общоприложимите разпоредби и Механизма за възстановяване и устойчивост това ще даде възможност за парични потоци, когато са изпълнени ключови условия за спазване на върховенството на закона и Хартата на основните права. Както понастоящем в NextGenerationEU, в следващата финансова рамка следва да има възможност за блокиране на плащания в случай на системни недостатъци, свързани с върховенството на закона, например чрез спиране на финансирането за образователните институции, ако съществува проблем с основното право, свързано с академичната свобода.

Бюджетът на ЕС ще подкрепя също реформи, които укрепват върховенството на закона в държавите членки, в съответствие с препоръките в годишния доклад относно върховенството на закона. Това ще осигури положителни стимули за всички държави членки да укрепят капацитета си за утвърждаване на върховенството на закона, като поддържат и допълнително развиват отворени, основани на права, демократични, равнопоставени и приобщаващи общества, насърчават и отстояват върховенството на закона чрез укрепване на правосъдните системи, чрез рамки за борба с корупцията, медиен плурализъм и ефективни механизми за взаимозависимост и

¹⁹ Преглед № 03/2025 на ЕСП „Възможности за многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г.“.

взаимоограничаване, както и като повишават ефикасността на публичната администрация и институционалния капацитет.

Финансовият регламент гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза и изисква от държавите членки да гарантират спазването на Хартата на основните права и да зачитат ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, които са от значение за изпълнението на бюджета. Освен това Регламентът относно обвързаността с условия, който не е обвързан със срок, ще продължи да защитава бюджета на ЕС от нарушения на върховенството на закона. Това ще бъде последната ни защита, която ще се прилага за всички програми на ЕС.

Прозрачността по отношение на бенефициерите на бюджета на ЕС ще бъде подсилена. От 2028 г. нататък информацията за получателите на средства от ЕС ще бъде публикувана в централизирана база данни на уебсайта на Комисията. Освен това, за да защити бюджета на ЕС, особено от злоупотреби с цел насърчаване на радикални или екстремистки възгледи в държавите членки, Комисията е готова да проучи нови процеси или мерки за основана на риска щателна проверка на бенефициерите на финансиране от ЕС за рискове за сигурността и несъвместимост с ценностите на ЕС. В съответствие с Финансовия регламент, изменен през 2024 г., ново основание за изключване от финансиране от ЕС, което ще се прилага стриктно, е присъда за подбуждане към дискриминация, омраза или насилие. Системата за ранно откриване и отстраняване, която защитава бюджета на ЕС от измами и нередности, ще бъде разширена, така че да обхване и средствата, изпълнявани при споделено управление.

Бюджетът на ЕС трябва да разчита на солидна стратегия за одит и контрол, включително тясно сътрудничество между Комисията и Европейската сметна палата, за да се гарантира, че средствата на ЕС се изразходват в съответствие с приложимите правила. По отношение на националните и регионалните партньорства Комисията ще разчита на проверките, извършвани от държавите членки, и ще ги допълва със свои собствени проверки, при които се поставя акцент върху системите, въведени от държавите членки за гарантиране на строга защита на финансовите интереси на ЕС. Тя също така ще съчетава предварителни и последващи проверки на законосъобразността и редовността на плащанията, т.е. задоволителното изпълнение на ключовите етапи и целите, като се започне с анализ на плановете, представени от държавите членки, след това се направят проверки на подадените искания за плащане и накрая се извършат последващи одити.

Текущият преглед на структурата за борба с измамите ще гарантира по-тясно сътрудничество между всички участници — включително OLAF, Европейската прокуратура и Европол — за борба с нередностите, измамите и корупцията, засягащи бюджета на ЕС. Този цялостен преглед, включващ всички съответни участници в структурата на ЕС за борба с измамите, ще създаде повече полезни взаимодействия и по-голяма ефективност, като се избягва дублирането на всеки етап от цикъла за борба с измамите: предотвратяването, разкриването, разследването, коригирането на измами и събирането на съответните суми, включително тези за бюджета на ЕС.

6. АМБИЦИОЗЕН БЮДЖЕТ НА ЕС, ФИНАНСИРАН ОТ МОДЕРНИ ПРИХОДИ

Финансовият капацитет на бюджета на ЕС трябва да бъде съизмерим с амбициите на Съюза. Мащабът на вътрешните предизвикателства, пред които е изправен Съюзът, съчетан с повишената геополитическа несигурност и засилващата се конкуренция, означава, че ЕС трябва да разполага с бюджет с достатъчен размер, за да постигне реална промяна в приоритетните области, очертани в настоящото съобщение. Съюзът трябва да направи това на фона на задължението за погасяване на заемите по NextGenerationEU, считано от 2028 г.

Комисията предлага дългосрочен бюджет на ЕС в размер на 1,98 трилиона евро, което се равнява на 1,26 % от БНД на ЕС. Разходите и приходите на бюджета на ЕС са двете страни на една и съща монета. Уникалната комбинация от неотложни предизвикателства и строги финансови ограничения предоставя изключителна възможност за осъществяване на модернизирани разходната и приходната част на бюджета, което е толкова спешно необходимо.

Новите собствени ресурси са от съществено значение, за да се подкрепи по-амбициозната многогодишна финансова рамка, която отговаря ефективно на стратегическите приоритети на Съюза, както и за да се осигури погасяването на средствата по NextGenerationEU. Съюзът има нужда от колективни финансови усилия, които не могат да бъдат покрити само от националните вноски. Въвеждането на нови собствени ресурси ще намали тежестта за държавите членки и ще гарантира устойчивото финансиране на общите политики на ЕС, като същевременно националните вноски ще останат като цяло стабилни. Целта на бюджета на ЕС е да се създаде европейска добавена стойност за всички, поради което е необходимо и съвместно финансиране на общите приоритети.

Ето защо, като част от предложението за нов дългосрочен бюджет, Комисията предлага ново решение за собствените ресурси. С това предложение се модернизират и разнообразяват източниците на приходи за бюджета на ЕС. В същото време Комисията предлага да се увеличат таваните на собствените ресурси за плащания на 1,75 % от брутният национален доход на ЕС-27, за да се отговори на по-големите нужди от финансиране и на необходимостта от достатъчен марж, с цел да се гарантира, че Съюзът е в състояние да изпълнява финансовите си задължения при всички обстоятелства.

Целта на Междуйнституционалното споразумение беше да се създаде рамка и да се направяват преговорите относно новите собствени ресурси след 2020 г. Тези преговори са в застой. За да даде нов тласък на преговорите, Комисията направи преглед на цялата приходна част на бюджета на ЕС. Това включва въвеждането на нови категории собствени ресурси и предлагането на целенасочени корекции на съществуващите собствени ресурси. Финансирането на бюджета на ЕС може да бъде увеличено и като се въведат други източници на приходи. Предложеният пакет е в съответствие с политическите приоритети на ЕС, основани на съществуващото законодателство или на Решението за собствените ресурси, и може да бъде изпълнен с разумна административна тежест.

Нови собствени ресурси за финансиране на приоритетите на ЕС

Собственият ресурс въз основа на схемата за търговия с емисии е тясно свързан с целите на Съюза в областта на климата и има значителен потенциал за приходи. Евентуалният собствен ресурс от схемата за търговия с емисии има уникални

предимства, изразяващи се в незабавна наличност и достатъчен мащаб. Докато 30 % от приходите ще постъпват в бюджета на ЕС, повечето приходи от търговете на квоти за емисии ще продължат да постъпват в националните бюджети.

Собственият ресурс от механизма за корекция на въглеродните емисии на границите може да се счита за „външното измерение“ на схемата за търговия с емисии и следователно свързаният с него собствен ресурс остава неразделна част от пакета. С механизма за корекция на въглеродните емисии на границите се гарантира, че за вноса в ЕС се прилага цена на въглеродните емисии, равностойна на цената за производството на същите тези стоки в ЕС.

Нов собствен ресурс въз основа на количеството несъбрани отпадъци от електрическо и електронно оборудване би довел до положителни екологични резултати, като същевременно ще подкрепи стратегическата автономност на Съюза по отношение на суровините от критично значение. Отпадъците от електрическо и електронно оборудване или ОЕЕО са един от най-бързо растящите потоци от отпадъци. Тъй като ОЕЕО съдържат важни суровини от критично значение, рециклирането и повторната употреба играят значителна роля за намаляване на зависимостта от чуждестранни доставчици. Въпреки значителния напредък в рециклирането процентът на събиране остава значително под целите на Съюза. Прилагането на национален принос въз основа на несъбраните отпадъци, докладвани от държавите членки, ще стимулира намаляването на отпадъците и ще насърчи разделното събиране.

Съгласно предложението корпоративен ресурс за Европа дружествата ще участват във финансирането на бюджета на ЕС. Няколко програми на ЕС за финансиране подпомагат предприятията при модернизирването, иновациите и разширяването на дейността им. Новият дългосрочен бюджет на ЕС ще стимулира конкурентоспособността и икономическия растеж и ще подобри бизнес средата чрез дългосрочни инвестиции, по-специално чрез Европейския фонд за конкурентоспособност. Собственият ресурс по принцип няма да се прилага за МСП.

Собственият ресурс от акцизи върху тютюна ще подкрепи целите на здравната политика на ЕС, като същевременно ще генерира приходи за бюджета на ЕС. Различаващите се данъчни режими в Съюза оказват отрицателно въздействие върху политиките на държавите членки за възпиране на тютюнопушенето чрез данъчно облагане. Предложението за собствен ресурс от акцизи върху тютюна допълва предстоящото преработване на Директивата за акцизите върху тютюна, чиято цел е да се адаптират минималните акцизи на ЕС и някои категории традиционни тютюневи изделия, като се гарантират еднакви условия на конкуренция на единния пазар.

Корекции на съществуващите собствени ресурси

Предлагат се целенасочени корекции на съществуващите собствени ресурси, за да се запази приходната база на бюджета на ЕС. Традиционните собствени ресурси, състоящи се предимно от мита, се събират от държавите членки от името на Съюза. Освен това се предлага да се увеличи изискуемата ставка за собствения ресурс въз основа на нерестицираните отпадъци от опаковки от пластмаса, която беше въведена в началото на настоящата финансова рамка, за да се отчетат промените в инфлацията.

Други приходи

Бюджетът на ЕС може да бъде финансиран и от други приходи. Тези други приходи допълват собствените ресурси. Те постъпват директно в бюджета на ЕС, като по този начин се намалява натискът върху националните вноски от държавите членки. Допълнителни други приходи ще бъдат генерирани, например като се увеличи размерът на съществуващата такса по ETIAS, за да бъде приведена в съответствие с други юрисдикции. Комисията също така ще продължи да работи за въвеждането на нови такси, свързани с политиките на Съюза.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Преговорите по многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. са възможност за Съюза да покаже единство на целите си и да предостави на Съюза средства за постигане на общите си амбиции.

Комисията предлага амбициозен, лесно приспособим и ориентиран към бъдещето дългосрочен бюджет на ЕС. Той се основава на силните страни и основните принципи на настоящата рамка, като същевременно я прави по-опростена, по-гъвкава и с по-голямо въздействие. Постепенните промени няма да бъдат достатъчни, за да се намери решение на сложното бюджетно уравнение, имайки предвид огромните очаквания Съюзът да постига резултати, като същевременно изпълнява финансовите си задължения по NextGenerationEU. Това означава, че трябва да се осмелим да правим нещата по различен начин, като гарантираме, че всяко евро помага за напредъка на Европа.

Стабилното управление, прозрачността и силният политически надзор са неразделна част от всички тези предложения. Комисията ще работи в тясно сътрудничество с Европейския парламент и Съвета за постигане на амбициозно, балансирано и навременно споразумение по следващата многогодишна финансова рамка и по секторните програми. В качеството си на бюджетни органи Европейският парламент и Съветът ще направляват дългосрочния бюджет, като гарантират, че той продължава да бъде в пълно съответствие с общите ни приоритети през целия му срок на действие.

Една по-независима Европа трябва да бъде готова да поеме съдбата си в свои ръце. Съюзът не може да разчита единствено на други, за да защитава своите интереси и ценности. Това означава, че трябва да използваме всички налични инструменти, за да изпълним общата си програма и да превърнем амбициите в реалност. Бюджетът на ЕС може да отключи инвестициите и реформите, които са от съществено значение за бъдещите просперитет, сближаване, сигурност и устойчивост на Съюза.

Време е да работим заедно, за да превърнем това в реалност.

**Приложение. Многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. —
таблици**

МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2028—2034 г. (ПО БЮДЖЕТНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ)

Номинални суми по текущи цени, млн. евро	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Общо 2028—2034 г.
Икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство, просперитет и сигурност в селските райони и моретата	163,088	160,860	158,053	155,565	152,274	140,140	132,240	1,062,220
Национални и регионални планове за партньорство, от които:	135,571	133,134	130,130	127,411	123,879	111,535	103,415	865,075
<i>Подпомагане на доходите по общата селскостопанска политика (ОСП) и рибарство</i>	42,003	41,994	41,985	41,976	41,965	41,908	41,870	293,701
<i>Миграция и управление на границите</i>	5,847	5,633	5,407	5,170	4,922	3,945	3,291	34,215
<i>Икономическо, териториално и социално сближаване, включително рибарство, селски общности и туризъм</i>	75,768	73,334	70,769	68,074	65,240	53,715	46,065	452,965
<i>р.т. Социален фонд за климата</i>	10,500	10,300	10,100	9,800	9,400	-	-	50,100
<i>Европейско териториално сътрудничество/Interreg</i>	-	1,753	1,782	1,810	1,840	1,524	1,555	10,264
<i>Механизъм на ЕС — действия на Съюза</i>	10,512	8,951	8,690	8,522	8,353	8,353	9,012	63,223
<i>Единна мрежа за безопасност/селскостопански резерв</i>	900	900	900	900	901	900	900	6,301
<i>Фонд „Солидарност“ на ЕС</i>	2,706	2,760	2,815	2,872	2,929	2,988	3,047	20,117
<i>Тематични механизми на ГД „Миграция и вътрешни работи“</i>	3,401	3,469	3,539	3,609	3,682	3,755	3,830	25,285
<i>Други (градове, заетост и социални иновации...)</i>	3,505	1,822	1,436	1,471	1,471	841	1,210	11,520
<i>Механизъм на ЕС — буфер</i>	1,172	1,195	1,219	1,243	1,268	1,294	1,319	8,710
Подкрепа за общността на кипърските турци	58	63	61	62	64	64	66	438
Децентрализирани агенции, от които:	2,677	2,866	3,048	3,261	3,483	3,676	3,877	22,888
<i>Frontex</i>	1,309	1,421	1,561	1,694	1,827	1,963	2,113	11,888
<i>Европол</i>	320	361	395	430	464	498	531	2,999
Погасяване на заемите по NGEU	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	168,000
Марж	782	798	814	831	847	864	881	5,817
Конкурентоспособност, просперитет и сигурност	66,875	81,300	83,176	87,312	88,611	90,706	91,614	589,594
Европейски фонд за конкурентоспособност	42,703	56,663	58,374	70,978	72,286	74,158	75,346	450,508
Европейски фонд за конкурентоспособност (без фонда за иновации)	42,653	56,613	58,324	61,925	62,343	63,498	63,945	409,301
<i>„Хоризонт Европа“</i>	16,243	25,183	26,265	26,891	26,607	27,048	26,765	175,002
<i>Чист преход и промишлена декарбонизация</i>	3,004	3,566	3,636	12,971	13,940	14,737	15,560	67,416
<i>Компонент на МФР</i>	2,954	3,516	3,586	3,919	3,997	4,077	4,159	26,210
<i>р.т. Фонд за иновации</i>	50	50	50	9,052	9,943	10,660	11,401	41,206
<i>Устойчивост и сигурност, отбранителна промишленост и космическо пространство</i>	14,733	17,534	17,884	19,544	19,935	20,334	20,741	130,704
<i>Цифрово лидерство</i>	6,176	7,350	7,497	8,194	8,358	8,525	8,695	54,793
<i>Здравеопазване, биотехнологии, селско стопанство и биоикономика</i>	2,547	3,031	3,092	3,378	3,446	3,515	3,585	22,593
<i>Минимален размер на инструментите на ЕФК InvestEU и консултантски услуги, индикативен принос през годините (част от общия ЕФК)</i>	1,143	1,643	1,642	1,643	1,643	1,643	1,643	11,000
„Еразъм+“	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
Механизъм за свързване на Европа	10,906	11,290	11,342	11,569	11,982	12,045	12,294	81,428
<i>Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт, от който:</i>	7,124	7,354	7,246	7,308	7,550	7,434	7,499	51,515
<i>Военна мобилност</i>	2,842	2,899	2,609	2,483	2,533	2,214	2,071	17,651
<i>Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Енергетика</i>	3,782	3,936	4,096	4,261	4,432	4,610	4,795	29,912
Механизъм за гражданска защита на Съюза + (МГЗС+)	1,316	1,437	1,477	1,535	1,569	1,644	1,697	10,675
„АгораЕС“	1,099	1,139	1,180	1,223	1,268	1,313	1,360	8,582
<i>„Тържеска Европа“ — Култура</i>	230	238	247	256	265	275	285	1,796
<i>Медиа+</i>	409	424	439	455	472	489	506	3,194
<i>Демокрация, граждани, равенство, права и ценности</i>	460	477	494	512	531	550	569	3,593
Програма за единния пазар	833	916	860	885	904	915	925	6,238
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение, от която:	1,599	1,434	1,287	1,143	1,219	1,653	1,459	9,794
<i>Принос за ITER</i>	946	848	762	676	721	978	863	5,794
Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	-	-	-	-	-	-	-	-
Защита на еврото срещу фалшифициране (програма „Перикъл V“)	1	1	1	1	1	1	1	7
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	91	124	87	84	94	94	104	678
Сътрудничество в областта на ядрената безопасност и извеждане	135	103	121	128	144	158	177	966
Правосъдие	101	105	109	114	118	123	128	798
Децентрализирани агенции	1,271	1,319	1,354	1,397	1,441	1,486	1,530	9,798
Други (други действия, прерогативи)	699	273	277	302	306	320	316	2,493
Марж	908	1,104	1,129	1,185	1,203	1,231	1,239	7,999
„Глобална Европа“	24,555	25,127	25,578	30,603	35,761	36,442	37,137	215,203
Инструмент „Глобална Европа“ (*)	22,787	23,243	23,708	28,448	33,369	34,037	34,717	200,309
<i>Разширяване, източно съседство и останалата част от Европа</i>	4,843	4,940	5,039	6,046	7,093	7,235	7,380	42,576
<i>Субсаварска Африка</i>	6,795	6,931	7,069	8,482	9,950	10,149	10,352	59,728
<i>Азия и Тихоокеанският басейн</i>	1,900	1,938	1,976	2,372	2,782	2,838	2,895	16,701
<i>Северна и Южна Америка и Карибският басейн</i>	1,024	1,045	1,065	1,278	1,489	1,529	1,569	9,000
<i>Близкият изток, Северна Африка и Персийският залив</i>	4,835	4,932	5,030	6,036	7,080	7,222	7,367	42,502
<i>Глобални въпроси</i>	1,706	1,741	1,775	2,131	2,498	2,548	2,599	14,998
<i>Буфер</i>	1,684	1,718	1,752	2,103	2,467	2,517	2,567	14,808
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	443	454	467	483	494	507	521	3,369
Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)	94	144	147	199	153	156	106	999
Други (други действия, прерогативи)	310	344	297	325	404	376	400	2,456
Марж	920	942	958	1,147	1,340	1,366	1,392	8,065
Администрация	14,945	15,584	16,281	16,870	17,466	18,062	18,669	117,877
Общ марж	2,714	1,196	1,229	1,463	1,663	2,051	2,074	12,390
ОБЩО	269,463	282,871	283,088	290,350	294,112	285,350	279,660	1,984,894
В % от БНД (ЕС-27)	1.31%	1.33%	1.29%	1.29%	1.27%	1.19%	1.13%	1.26%
Над таваните, от които:								
Инструмент за гъвкавост	2,122	2,165	2,208	2,252	2,297	2,343	2,390	15,777
Украйна	14,286	14,286	14,286	14,286	14,286	14,286	14,286	100,002
Европа като катализатор (заеми за политиките по националните и регионални планове за партньорство)								(150 милиарда)
Механизъм при кризи						(0,25 % от БНД — 395 милиарда)		
Извън МФР								
Европейски механизъм за подкрепа на мира	4,357	4,357	4,357	4,357	4,357	4,357	4,357	30,499

МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2028—2034 г. (ПО БЮДЖЕТНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ)

Номинални суми по цени от 2025 г., млн. евро	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Общо 2028—2034 г.
Икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство, просперитет и сигурност в селските райони и моретата	153,681	148,610	143,153	138,137	132,563	119,607	110,652	946,404
Национални и регионални планове за партньорство, от които:	127,751	122,995	117,863	113,137	107,844	95,194	86,533	771,317
Подпомагане на доходите по общата селскостопанска политика (ОСП) и рибарство	39,580	38,796	38,027	37,274	36,533	35,768	35,035	261,013
Миграция и управление на границите	5,510	5,204	4,897	4,591	4,285	3,367	2,754	30,608
Икономическо, териториално и социално сближаване, включително рибарство, селски общности и туризъм	71,398	67,749	64,097	60,447	56,796	45,845	38,545	404,877
Европейско териториално сътрудничество/Interreg	9,894	9,516	9,148	8,702	8,183	-	-	45,443
Механизъм на ЕС — действия на Съюза	-	1,620	1,614	1,601	1,601	1,301	1,301	9,044
Единна мрежа за безопасност/селскостопански резерв	9,906	8,269	7,870	7,861	7,272	7,556	7,541	56,275
Фонд „Солидарност“ на ЕС	848	831	815	799	784	768	753	5,598
Тематични механизми на ГД „Миграция и вътрешни работи“	2,550	2,550	2,550	2,550	2,550	2,550	2,550	17,850
Други (градове, заетост и социални иновации...)	3,205	3,205	3,205	3,205	3,205	3,205	3,205	22,435
Механизъм на ЕС — буфер	3,303	1,683	1,300	1,307	733	1,033	1,033	10,392
Подкрепа за общността на кипърските турци	1,104	1,104	1,104	1,104	1,104	1,104	1,104	7,728
Децентрализирани агенции, от които:	55	58	55	55	56	55	55	389
Frontex	2,522	2,648	2,761	2,896	3,032	3,137	3,244	20,240
Европол	1,233	1,313	1,414	1,504	1,591	1,675	1,768	10,498
Погасяване на заемите по NGEU	302	333	358	382	404	425	444	2,649
Марж	22,616	22,172	21,738	21,311	20,893	20,484	20,082	149,296
	737	737	738	738	737	738	737	5,161
Конкурентоспособност, просперитет и сигурност	63,017	75,108	75,335	77,530	77,141	77,416	76,658	522,205
Европейски фонд за конкурентоспособност	40,240	52,348	52,871	63,026	62,929	63,293	63,046	397,753
Европейски фонд за конкурентоспособност (без фонда за иновации)	40,193	52,302	52,826	62,988	62,882	63,246	63,000	397,283
„Хоризонт Европа“	15,306	23,265	23,789	23,878	23,163	23,085	22,396	154,882
Чист преход и промишлена декarbonизация	2,831	3,294	3,293	11,518	12,136	12,578	13,020	58,670
Компонент на МФР	2,784	3,248	3,248	3,480	3,480	3,480	3,480	23,200
р.т. Фонд за иновации	47	46	45	8,038	8,656	9,098	9,540	35,470
Устойчивост и сигурност, отбранителна промишленост и космическо пространство	13,883	16,198	16,198	17,355	17,355	17,355	17,355	115,699
Цифрово лидерство	5,820	6,790	6,790	7,276	7,276	7,276	7,276	48,504
Здравеопазване, биотехнологии, селско стопанство и биоикономика	2,400	2,800	2,800	3,000	3,000	3,000	3,000	20,000
Минимален размер на инструментите на ЕФК InvestEU и консултантски услуги, индикативен принос през съдините (част от общия ЕФК)	1,077	1,518	1,488	1,459	1,430	1,402	1,375	9,749
„Еразъм+“	4,958	5,026	5,095	5,167	5,240	5,312	5,388	36,186
Механизъм за свързване на Европа	10,277	10,430	10,273	10,273	10,431	10,280	10,287	72,251
Механизъм за свързване на Европа (MCE) — Транспорт, от който:	6,713	6,794	6,563	6,489	6,573	6,345	6,275	46,752
Военна мобилност	2,678	2,678	2,363	2,205	2,205	1,890	1,733	15,752
Механизъм за свързване на Европа (MCE) — Енергетика	3,564	3,636	3,710	3,784	3,858	3,935	4,012	26,499
Механизъм за гражданска защита на Съюза + (МГЗС+)	1,240	1,328	1,338	1,363	1,366	1,403	1,420	9,458
„АгораЕС“	1,036	1,052	1,069	1,086	1,104	1,121	1,138	7,606
„Теоретична Европа“ — Култура	217	220	224	227	231	235	238	1,592
Медия+	385	391	398	404	411	417	423	2,830
Демокрация, граждани, равенство, права и ценности	434	440	447	455	462	469	476	3,184
Програма за единния пазар	785	846	779	786	787	781	774	5,538
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение, от която:	1,507	1,325	1,166	1,015	1,061	1,411	1,221	8,706
Принос за ITER	892	784	690	600	628	835	722	5,150
Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	-	-	-	-	-	-	-	-
Защита на еврото срещу фалшифициране (програма „Перикъл V“)	1	1	1	1	1	1	1	7
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	86	115	79	75	82	80	87	604
Сътрудничество в областта на ядрената безопасност и извеждане	127	95	110	114	125	135	148	854
Правосъдие	95	97	99	101	103	105	107	707
Децентрализирани агенции	1,198	1,219	1,226	1,240	1,254	1,268	1,280	8,687
Други (други действия, прерогативи)	659	252	251	268	266	273	264	2,233
Марж	855	1,020	1,023	1,053	1,048	1,051	1,037	7,085
„Глобална Европа“	23,138	23,213	23,166	27,174	31,132	31,103	31,074	190,000
Инструмент „Глобална Европа“ (*)	21,473	21,473	21,473	25,261	29,050	29,050	29,050	176,830
Разширяване, източно съседство и останалата част от Европа	4,564	4,564	4,564	5,369	6,175	6,175	6,175	37,586
Субсахарска Африка	6,403	6,403	6,403	7,532	8,662	8,662	8,662	52,727
Азия и Тихоокеанският басейн	1,790	1,790	1,790	2,106	2,422	2,422	2,422	14,742
Северна и Южна Америка и Карибският басейн	965	965	965	1,135	1,305	1,305	1,305	7,945
Близкият изток, Северна Африка и Персийският залив	4,556	4,556	4,556	5,360	6,164	6,164	6,164	37,520
Глобални въпроси	1,608	1,608	1,608	1,892	2,175	2,175	2,175	13,241
Буфер	1,587	1,587	1,587	1,867	2,148	2,148	2,148	13,072
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	417	419	423	429	430	433	436	2,987
Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)	89	133	133	177	133	133	89	887
Други (други действия, прерогативи)	292	318	269	289	352	321	335	2,176
Марж	867	870	868	1,018	1,167	1,166	1,164	7,120
Администрация	14,083	14,397	14,746	14,980	15,205	15,415	15,621	104,447
Общ марж	2,557	1,105	1,113	1,299	1,448	1,751	1,735	11,008
ОБЩО	253,919	261,328	256,400	257,822	256,041	243,541	234,005	1,763,056
В % от БНД (ЕС-27)	1.31%	1.33%	1.29%	1.29%	1.27%	1.19%	1.13%	1.26%

(*) 25 милиарда евро от пакета за периода 2028—2034 г. могат да допринесат за хуманитарна помощ.

Над таваните, от които:								
Инструмент за гъвкавост	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	14,000
Украйна	13,462	13,198	12,939	12,685	12,437	12,193	11,954	88,867
Европа като катализатор (заеми за политиките по националните и регионални планове за партньорство)								(150 млрд. по текущи цени)
Механизъм при кризи								(0,25 % от БНД — 350 милиарда)
Извън МФР								
Европейски механизъм за подкрепа на мира	4,106	4,025	3,946	3,869	3,793	3,719	3,646	27,104